bir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Fiyatı 250 kuruş

CUMARTESİ 5 MAYIS 1979

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay
TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 2122

Türkiye'nin tahıl borcu yine gündemde

• ABD'de çıkan "Forfuna Dergisi", Confinental fahil firması yetkilileri ile Türkiye hükümeti temsilcilerinin bir ay içinde 8 milyon Dolarlık anlaşmazlığı çözmek üzere biraraya geleceklerini öne sürdü

New York (A.A.) — ABD'de çıkan "Fortune" dergisi dör yıl önce, Türkiye'nin Continental buğday tahıl şirketi ile yapılmış olan ve 385.000 ton buğday alınmasını öngören bir kontratı iptal etmesini, tahıl ticaret tarihinde görülmüş "en büyük kay··rma" olarak nitelemiş, bu ay içinde, Ankara'da, Continental tahıl firması yetkilileri ile Türk hükümeti temsilcilerinin 80 milyon Dolar'·· anlaşmazlığı çözümlemek üzere biraraya geleceklerini bildirmiştir. "Fortuna", anlaşma sağlanamazsa, zaten zayıf olan Türk - ABD ilişkilerini daha da kötüleyeceğini öne sürerek, ABD Dışişlerinin, her iki taraftan da anlaşmazlığın hızla çözümlenmesini istediğini bildirmiştir.

İran'daki dinleme üsleri - nin yitirilmesinden sonra Türkiye'nin kazandığı öneme değinen "Fortune" dergisi, yalnızca Continental tahıl firmasına olan 80 milyonun yanısıra Türkiye'nin dış borçlarının 17 milyar Dolara ulaştığını belirterek, sözkonusu firmanın, dışişlerine ve kongreye başvurarak her -

(Devamı 8. Sayfada)

Bir İtalyan dergisi Türkiye'de geçtiğimiz ay bir darbe girişiminde bulunulduğunu öne sürdü

★ PANOROMA DERGİSİ, BAŞBAKAN ECEVİT'İN 5 POLİS TARAFINDAN KAÇIRILMAK İSTENDİĞİNİ DE İDDİA ETTİ

★ TALYAN DERGİSİ, İSTANBUL VE VENEDİK'TEKİ ERMENİ KOLONİLERİNİN TERÖRİST GRUPLARA PARA VE SİLAH YARDIMI YAPTIĞINI İLERİ SÜRÜYOR

Ankara (ANKA) — İtalya'da yayınlanan haftalık "Panoroma" dergisi, son sayısında geçtiğimiz ay içinde Türkiye'de hava kuvvetlerine bağlı bazı yüksek rütbeli subayların Ecevit hükümetini devirmek üzere bir darbe girişiminde bulunduklarını, bunun genelkurmay başkanlığı tarafından engellendiğini öne sürmüştür.

Panoroma dergisi, Başbakan Bülent Ecevit'in "bir kaç hafta önce" beş polis tarafından kaçırılmak istendiğini, ancak koruma polislerinin bunu engellediklerini de iddia etmiştir.

Dergide, ayrıca İstanbul ve Venedik'teki Ermeni Kolonilerinin "sağcı ya da solcu ayırımı gözetmeden" terörist gruplara para ve silah yardımı yaptıkları da öne sürülmüştür.

"Ankara'da can çekişme" başlığı altında yayınlanan yazının "darbe girişimiyle" ilgili bölümünde şöyle denilmiştir:

"Bu olayı gazeteler, radyo ve televizyon yayınlamadılar. (susmak zorunda kaldılar) sadece bazı yabancı ülkelerin Ankara'daki gizli servisleri ihtiyatlı bir şekilde ilgili merkezlere olayla ilgili bilgi verdil..r.

Bir ay önce hava kuvvetleri komutanlığından bazı yüksek rütbeli subaylarca düzenlenen darbe, Başbakan Bülent Ecevit ve Genelkurmay tarafından hemen engellendi."

Panoroma dergisi Başbakan Ecevit'in kaçırılmak istendiği yolundaki iddiasıyla ilgili olarak da şunları yazmıştır:

"Aşırı sağcı teröristler bütün Doğu Akdeniz'de hükmeden büyük Türkiye rüyası ile fanatik dinciliği ve Türk Milliyetçiliği fikirleri ile hareket etmektedirler. Yıllar önce olduğu gibi mali desteklerini sanayicilerden, toprak ağalarından ve devletin gizli servislerinden sağlamaktadırlar.

Halkın emniyetini sağlamakla görevli polisin içinde bile bu teröristlerin adamları vardır. Bir kaç hafta önce beş polis başbakanı otomobilinin yanından kaçırmaya teşebbüs etmişlerdir. Ancak başbakanın koruma polisleri duruma hakim olmuşlar ve başbakan bu polislerin "sarhoş" olduklarını

(Devamı 8. Sayfada)

Carter'ın Türkiye'ye yardım önerisi reddedildi

Washington, (A.A.) — ABD Senatosu Dış İlişkiler Komisyonu, silâhlı kuvvetlerini modernleştirmesi için Türkiye'ye 50 milyon dolarlık hibe yardımı yapılması yolunda Başkan Carter tarafından yapılan öneriyi reddetmiştir.

Buna karşılık komite, kabul ettiği bir önerge ile Türkiye'ye 50 milyon dolarlık kredili askeri malzeme satışı yapılmasını benimsemiş, ancak Yunanistan'a da aynı koşullarla 40 milyon dolarlık askeri malzeme satışı yapılmasını tasarıya eklemiştir. Komite üyeleri, böylece durumun «dengelendiği» görüşünü savunmuşlardır.

Görüşmeler sırasında Amerikan askeri yetkilileri, komite üyelerine, Türkiye'nin elindeki Amerikan yapısı silâhların yaklaşık yarısının «işlemez» durumda bulunduğunu açıkça söylemişler, Türkiye'nin NATO içindeki yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için bu yardımın yapılmasının zorunluluk olduğunu ifade etmişlerdir.

DIŞ YARDIM BÜTÇESİNDE KISINTI

Senato Dış İlişkiler Komitesindeki görüşmelerin ilk gününde, Carter'ın önerdiği dış yardım programında 32 milyon dolarlık bir kısıntı yapılmıştır. Komiteye yakın kaynaklar, komitenin Carter'ın dış yardım programında 31 milyon dolarlık kısıntı yapılmasının plânlandığını söylemişlerdir.

İngilizler Avrupa'nın ilk kadın Başbakanını seçti

Muhafazakâr Parti lideri Bayan Thatcher, heyecan içinde seçim sonuçlarını beklerken...

Londra (ANKA) — İngiltere'de önceki gün yapılan seçimler sonucu, Muhafazakâr Parti'nin zafer kazanması, Margaret Thatcher'e Avrupa'nın ilk kadın başbakanı olma yolunu açmıştır.

Geçtiğimiz yıl içinde İşçi Partisi azınlık hükümetinin izlediği ekonomik politikanın en sert eleştiricisi olan Muhafazakâr Parti lideri Thatcher, özellikle Callaghan hükümetinin sendikalara karşı olan tutumuna karşı çıkmaktaydı. İngiltere'de yeni Başbakan «Maggie» Thatcher'in sendikalara karşı sert önlemler uygulamasının da beklendiği bildirilmektedir.

Kış aylarında giderek artan grevler sonucu, desteğini giderek yitiren Callaghan hükümetini düşürmeyi başaran Muhafazakâr Parti lideri Margaret Thatcher'in seçim kampanyası sırasında İngiltere'yi İşçi Partisi ve kendinden önceki Muhafazakâr liderlerin götürdüğü günden «tamamen farklı bir yöne götüreceğini» vurguladığı bildirilmektedir. Bu seçimlerin İngiltere'nin bürokrasinin «demir pençesine» düşmemesi için son şansı olduğunu söyleyen Maggie Thartcher, ayrıca gelir vergilerinin azaltılacağını, kişisel teşeb-

(Devamı 8. Sayfada)

Bazı illerin Askeri Mahkemelerine atamalar yapıldı

Ankara, (A.A.) — Erzurum, Kars, Elazığ, Malatya, Bingöl, Erzincan, Sivas ve Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlıkları Askeri Mahkemesine dokuz subay, görev yerleri ve ilişkileri saklı kalmak koşulu ile atanmıştır.

Resmi gazete'nin dünkü sayısında yer alan atama kararına göre, Top. Alb. Muzaffer Keskin Erzurum-Kars illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi asil üyeliğine, Top. Yb. Necati Teknecioğlu Erzurum - Kars illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkeme asil üyeliğine, Mu. Yb. Mustafa Şenol Erzurum - Kars illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi asil üyeliğine, P. Bnb. Salih Demirnar Elazığ - Malatya - Bingöl illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi asil üyeliğine, Mu. Alb. Siyami Baydar Erzincan - Sivas illeri Sıkıyönetim Komutanlığı

(Devamı 8. Sayfada)

Başbakan ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit Ankara İl Kongresinde bir konuşma yaptı

CHP İl Kongreleri dün başladı

Ankara (ANKA) — Başbakan ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, dün toplanan CHP Ankara İl Kongresinde yaptığı konuşmada, kurultaya giderken dünyanın gözlerinin CHP'nin üzerinde olduğunu belirterek, «Yıllardır sarsılan ulusal bütünlüğümüzü pekiştirmemiz herşeyden önce CHP'nin bütünlüğünü korumamıza bağlıdır. O nedenle kurultaydan hiç bir kuşkuya yer bırakmayarak bir bütünlükle çıkmamız gerekir» demiştir.

CHP Ankara İl Kongresi dün Yaşar Doğu Spor Salonu'nda toplanmıştır. 1000'e yakın delegenin katıldığı kongrede, konuklar arasında Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin, Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, Devlet Bakanı Lütfi Doğan, Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur ile CHP Grup Başkanvekili Altan Öymen, Ankara Milletvekilleri Erol Saraçoğlu, Alişan Canpolat, Kemal Kayacan ile Amasya Milletvekili Erol Çevikçe yer almışlardır.

İlçe kongreleri sırasında Genel Merkez muhalifleri olarak bilinen belediyeciler grubundan ise salonda kimse yer almamıştır.

Ankara İl Başkanı Umut Gürtuna saat 10.40'da konseyi açmış ve divan başkanlığı için Teoman Köprürüler'in aday gösterildiğini açıklamıştır. Köprülüler'in listesinde, ikinci başkan olarak Yol-İş Genel Sekreteri Muzaffer Saraç ve avukat Savaş Köker yer almışlardır.

Tek Listeyle girilen Divan Başkanlığı seçimlerinde her üç aday da ittifakla divanı oluşturmuşlardır.

Divan Başkanlığına seçilen Ankara Milletvekili Köprülüler, teşekkür konuşması

(Devamı 8. Sayfada)

"1 Mayıs kutlamaları gerici oyunları bozdu"

Maden-İş, Bank-Sen, Bay-Sen sendikaları yürütme kurulları ortak bir toplantı ile 1 Mayıs kutlamaları ile ilgili değerlendirmeyi yapmış ve ortak görüş açıklamışlardır. İzmir'de 100 bin kişinin katıldığı yığınsal kutlama ve yurdun diğer bölgelerinde gerçekleştirilen kutlamaların gerici ve faşist güçlere bir ders olduğu belirtilen ortak açıklamada «İlerici güçler bu ortak çıkış ve eylem birliği ile 1 Mayıs öncesinde çok geniş çaplı tutuklamalar ve yığınsal bir kırım isteyen ve tahrik eden gerici faşist partiler ve yandaşlarının oyunlarını bozdular» demiştir.

Ortak açıklamada özetle şu görüşlere yer verilmiştir:

«Başta İzmir'deki yığınsal görkemli, dev boyutlu çıkışları ile işçi sınıfımız, emekçiler ve tür. yurtseverler 1 Mayıs önüne dikilen engellere 1 Mayıs öncesi ve 1 Mayıs günü yapılan anti-demokratik uygulamalara yalnız lâfla veya sembolik çıkışlarla ya da sığ, dar politik çıkarları gözeten faydacı göstermelik

(Devamı 8. Sayfada)

Topuz hakkında Meclis araştırması açılması istendi

Ankara (A.A.) — AP Antalya Milletvekili Kaya Çakmakçı, "devlet memurlarını keyfi ve partizanca amaçlarla usulsüz tayinlerle sürgüne tâbi tuttuğu" iddiasıyla Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz hakkında meclis soruşturması açılmasını istemiştir.

Çakmakçı, TBMM Başkanlığına verdiği önergesinde, Ali Topuz'un göreve başla -

(Devamı 8. Sayfada)

TPAO yatırımlarını döviz darboğazı yüzünden bitiremiyor

Ankara (ANKA) — Kısa adı TPAO olan Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın İzmir, Batman ve Orta Anadolu rafinerilerinin bünyesinde gerçekleştirilmesi öngörülen çeşitli yatırım projelerinin en büyük darboğazının «döviz transferlerinin zamanında yapılamaması» olduğu bildirilmektedir.

TPAO'nun her üç rafineride yapım çalışmalarına başladığı 12 yatırım projesinin toplam finansman gereksiniminin 21 milyar 691 milyon lira olduğu belirlenmiş, bu miktarın yüzde 52'sini oluşturan 11 milyar 143 milyon liralık bölümünün ise dış kaynaklardan sağlanacak kredilerle karşılanması öngörülmüştür. 1978 yılı sonuna dek bu projeler için 778,5 milyon lirası dış kaynaklardan sağlanmak üzere, 2 milyar 561 milyon liralık harcama yapılmıştır. Yapılan bu harcamalara göre, projelerin 1978 yılı sonu itibariyla nakdi gerçekleşme oranının yüzde 11,8'de kaldığı saptanmıştır. Söz konusu projeler için 1979 yılı içinde 1 milyar 692 milyon liralık yatırım yapılması planlanmıştır.

(Devamı 8. Sayfada)

IMF'ye 6,5 milyon Dolar ödendi

Ankara (ANKA) — Türkiye'de bulunan uluslararası para fonu heyeti ile yeni bir "Stand - by" düzenlemesi için görüşmeler yapılırken, Merkez Bankası tarafından fona 6,3 milyon Dolar ödenmiştir. 6,3 milyon Dolarlık ödeme petrol kolaylığı kullanımlarının ana para geri ödemelerine ait olmuştur.

Türkiye, uluslararası para fonu'ndan 1975 ve 1976 yıllarında petrol kolaylığı çerçevesinde 300 milyon Dolar dolayında kredi kullanmıştı.

İran'la Ticarî ilişkilerin geliştirilmesi isteniyor

Ankara (ANKA) — İran'daki yeni yönetimin tüm istikrarsızlığına karşın, Türkiye'nin İran ile olan ilişkilerini geliştirmekte geç kalmaması gerektiği savunulmaktadır.

(Devamı 8. Sayfada)

İran'la ticari ton motorin geldi

Hatay (ANKA) — Türkiye petrolleri anonim ortaklığınca İtalya'dan ithal edilen 18 bin ton motorinin, İskenderun'daki pompalama işlemi devam etmektedir.

(Devamı 8. Sayf…)

SSCB Jeoloji Bakanı Türkiye'ye geliyor

Ankara (ANKA) — Sovyetler Birliği Jeoloji Bakanı Mayıs ayı içinde Türkiye'ye gelmesi beklenmektedir. Anka muhabirinin edindiği bilgiye göre, Sovyetler Birliği Jeoloji Bakanı, Türkiye'de Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal ile görüşecektir.

(Devamı 8. Say…)

Asgari ücret ve ne kadar olmalıydı?

— 2 —

«D Vitamini yetersizlik belirtileri: Çocuklarda raşitizm, tetani, erişkinlerde osteomalasi.»

«B Vitamini yetersizlik belirtileri: Bulantı, kusma, bağırsak molitisesinin azalması, serebral bozuklukları, periferik nöropatiler, kalp büyümesi (beri-beri.)»

«B2 Vitamini yetersizliğinde şu belirtiler görülür: Kornenanın vaskülarizasyonu, konjoktivitis, keilosis, glossitis, seboreik dermatitis, sinirlerin dejenerasyonu.»

«C Vitamini yetersizlik belirtileri: Gingira hiperemisi, hemorajik fenomenler, anemi, infeksiyonlara karşı direncin azalması, yaralarda sikatrisazyonun gecikmesi vs.»

«Kalsiyum periferik sinirlerde ve kaslarda normal bir eksitabilitenin sağlanmasında önemli bir rol oynar.»

Gelişmekte olan memleketlerde demir eksikliği anemileri çok sık görülmektedir. Bunun başlıca sebebi demirin bol olduğu besin kaynaklarının (karaciğer, et, yumurta, yeşil sebzeler, meyveler) pahalı olması ve alt sosyal sınıflar tarafından yeterli miktarda satın alınamamasıdır.

Beslenebilmek için klori, protein, karbonhidrat, yağ, vitamin ve minarellerin gerekli miktarların yenilen besin maddelerinde bulunması gerekir. Kalori, hayvansal protein, bitkisel protein, karbonhidrat, yağ, A Vitamini, B1 ve B2 vitaminleri, C vitamini, kalsiyum ve demiri asgari düzeyde içeren bir bileşim diğer vitamin ve minarelleri de yeterli sayılabilecek bir düzeyde içerecektir. Dört kişilik bir ailenin asgari beslenme ihtiyaçlarının giderilmesi için: günde toplam 33 kalori, 151 gr. hayvansal protein, 138 gr. bitkisel protein, 1254 gr. karbonhidrat, 283 gr. yağ, 32083 IUA vitamini, 5333 mgr. B1, 6154 mgr. B2, 518 mgr. C vitamini, 3580 mgr. kalsiyum, 44 mgr. demir alması gerekmektedir.

Bu besleyici unsurlar değişik besin maddelerinden değişik miktarlar yenerek sağlanabilir. Ancak bunların her birinin değişik maliyeti vardır. Asgari ücretin belirlenmesine esas olacak asgari beslenme için gerekli ihtiyaçların giderilmesinde seçilen maddeler toplamı hem asgari beslenme şartlarını yrine getirmeli hem de bunu en düşük maliyetle yapmalıdır. Durum böyle olunca beslenme şartlarını yerine getiren besinma ddeleri bileşimlerinin hepsi veya herhangi biri değil, bu şartı aynı zamanda en ucuza çıkaran bileşimler üstünde durulmalıdır. Diğer bir deyişle hem kalori, protein, karbonhidrat, yağ, vitamin ve mineral ihtiyaçlarını asgari düzeyde sağlayan, hem de maliyeti asgarileştiren besin maddeleri bileşimi gözönüne alınmalıdır. Çözülmesi gereken, değişkenleri besin maddeleri, kısıtlayıcıları besleyici unsurlar, amaç fonksiyonu da en az maliyet olan asgarileştirme türünden bir doğrusal programlama problemi olmaktadır.

Doğrusal programlama, sınırlı kaynakların belli bir amacı sağlamak üzere en verimli şekilde kullanılmasını sağlayan bir yöntemdir. Sınırlı kaynaklardan en çok yararı elde etmek veya belli bir yararı en az kaynak kullanımıyla elde etmek söz konusu olduğunda doğrusal programlama kullanılır.

Asgari ücret hesabedilirken, yapılması gereken; belli bir yararın en az kaynak kullanılmasıyla sağlanmasıdır. Belli bir yarar, aile için gerekli olan sgri klori, protein ve benzerlerinin sğlanması; en az kaynak kullanımı ise besin maddelerinin en ucuza maledilmesi yani en az harcamayla gerekli beslenmenin sağlanması olmaktadır.

Mesle, gerekli beslenmenin en ucuza sağlanması olduğuna göre; Herbir besin maddesine besleyici unsurlardan ne kadar bulunduğunun belirlenmesi ve bu besin maddelerinin birim fiyatlarının gözönüne alınması, değişik miktarlarda tüketilmelerinin gerekli ihtiyaçların giderilmesine katkısının ve maliyete etkisinin hesabedilmesi gerekir. Bu problemi gerekli besleyici unsurlar sağlanana kadar her besin maddesinin değişik birimlerinin denenerek en uygun çözüme varabilmek için aynı fiyatta veya daha ucuz olmasına rağmen besleyici değeri diğer maddelere göre daha yüksek olan maddelerin bileşim içine alınmasıyla; diğer yandan aynı fiyatta veya daha pahalı olmasına karşılık besleyici değeri diğer mddelere göre daha düşük olan maddelerin bileşim dışı bırakılmasıyla çözülür. Böylesi bir problem ancak bilgisayarla çözülebilir.

1972 yılında yeni bir belirleme öncesinde söz konusu problem çözülmüştür. O çalışma esas alınarak bugünkü koşularda asgari beslenme için ne kadar harcama yapılması gerektiği hesap edilecektir.

Problemi kurarken ele alınacak besin maddelerinin hem besleyici unsurlarının; hem de fiyatlarının sistemli bir biçimde saptanabilmesi gerekir. Ne var ki Türkiye'de iki açıdan da yeri sağlama olanağı sınırlıdır. O yüzden problem ancak 32 besin maddesi göz önüne alınarak kurulabilmişti. Bu besin maddelerinin besleyici unsurları ve fiyatları değerlendirilerek beslenmeyi asgari maliyetle sağlayacak en uygun bileşim doğrusal programlama probleminin çözümü sonunda 1.157 kg. ekmek, 320 gr. mercimek, 190 gr. margarin, 2.393 kg. inek sütü, 294 gr. balık, 113 gr. lahana ve 1.809 gr. domates olarakçıkmıştır.

Aynı problemin bugünkü fiyatlarla yeniden kurulması bileşimi değiştirmeyecektir. Besin madeleri fiyatlarıyla ilgili olarak yayınlanmış en son istatistik Kasım 1978'e aittir. Bu fiyatlarla 1972 çalışmasında kullanılan 1971 Aralık fiyatları kıyaslandığında görülmektedir ki besin maddeleri fiytlarının birbirlerine göre durumları değişmemiştir. Mercimek 1971'de de 1978'de kuru sebzelerin (pirinç, kuru fasulye, nohut, mercimek); margarin 1971'de de 1978'de de yağların (zeytinyağı, tereyağı, margarin), lahana 1971'de de 1978'de de kış mevsimi yaş sebzelerinin (pırasa, kabak, lahana), domates 1971'de de 1978'de de yaz mevsimi sebzelerinin (patlıcan, biber, bamya, domates) en ucuzlarıdır. Balık da diğer et çeşitlerine göre (koyun eti ve sığır eti) 1971' de de 1978'de de dahaucuzdur. Süt ise kalsiyum ve A vitamininin yoğun olduğu bir besin maddesi olarak aynı özellikleri taşıyan beyaz peynir, tereyağı ve yumurta gibi maddelerden daha ucuzdur.

Aynı problemin 1978 yılı fiyatlarıyla kurulup çözülmesinin sonucu değiştirmeyeceğinin bir başka göstergesi de şudur: problemde ele alınan 32 besin maddesinin ortalama fiyatı 1971 Aralıktan 1978 Kasımına % 469 oranında arttığı halde, bileşimdeki 7 maddenin ortalama fiyatı aynı sürede % 430 oranında artmıştır. Yani bileşimdeki maddelerin fiyatlarındaki yedi yıllık artış tüm maddelerin fiyatlarındaki yedi yıllık artışdan daha fazladır. Margarin tüm besin mddeleri içinde fiyatı en az artandır. % 171. Margarinin yanısıra ekmek, mercimek ve lahana da fiyatları ortalamanın altında maddelerdir.

Dört kişilik bir ailenin gerekli besleyici unsurları asgari düzeyde alarak ve bunu en ucuza sağlayarak beslenmesi konusu, buraya kadar salt matematiksel bir yaklaşımı ele alınmıştır. Oysa beslenme gibi bir konuda, beslenme alışkanlıkları, temin edilme olanakları (örneğin bazı besin maddeleri yılın belli mevsimlerinde bulunurlar), pratiklik, toplumdaki bilgilenme gibi etkenler de önemli rol oynarlar. Bu yüzden doğrusal programlama probleminin çözümü sonunda elde edilen bileşimde bazı değişiklikler yapmak zorunludur.

En uygun bileşimde et çeşidi olarak balık yer almıştır. Balığın yer almasının nedeni, besleyici niteliğinin üstünlüğüne oranla fiyatının düşük olmasıdır. Problemde balığın bütün türlerinin ortalama fiyatı 1971'de 540 krş/kgr, 1978' de 42.50 TL/kg.'dır. Bu durumda aile, hayvansal olan besin maddelerinden gidermesi gereken ihtayaçlarının çoğunu balıktan sağlayacak, bunun dışında hiç bir başka çeşit et yiyemeyecektir. Oysa balık, tüketimi yaygın olmayan bir besin maddesidir. Dolayısıyla aileler etten almaları gereken besleyici unsurları balık dışındaki etlerden almaktadırlar. Ayrıca, et hem yalnız pişirilebilir hem de sebzelerle pişirilebilir. Diğer yandan, et, her mevsim ve her yerde bulunan bir besin maddesi olduğu halde, balık temini her zaman ve her yerde mümkün olmayan ve fiyatı mevsimden mevsime ve bir çeşidinden diğer çeşidine çok farklılıklar gösteren bir yiyecektir. Bu yüzden, halkın tüketim alışkanlıklarına uymayan ve et kadar pratik olmayan balığın bileşiminden çıkarılarak yerine etin (sığır eti) konması ve hesapların buna göre ayarlanması gerekir. Bu ayarlama yapıldığında, 294 gr. balıktan sağlanan kalori ve proteinin, en az aynı miktarlarda sağlanabilmesi için 416 gr. et yenmesi gerektiği görülür. Balığın bileşimden çıkarılarak yerine etin konması, tüketim alışkanlıklarına daha uygun bir bileşim elde edilmesini sağlar.

Yine bileşimde domates yer almıştır. Oysa domates yılın belli zamanlarında mevcut olan, bu zaman dışında temin edilmesi güç ve çok pahalı olan bir besin maddesidir. Öyleyse domatesin bulunmadığı mevsimlerde bileşimden domates çıkarılmalı, yerine hem domatesin sağladığı besleyici unsurları karşılayan hem de o mevsimde bulunanlar içinde bu işi en ucuza sağlayan besin maddesi konmalıdır. Bu açıdan bileşimde değişiklik yapıldığında domatesin yılın belli bir dönemi için bileşimden çıkarılarak yerine portakalın alınması gerekmektedir. Çünkü 1809 gr. domatesin bir aileye bir günde sağladığı kalori ve bitkisel proteini hiç azaltmadan 804 gr. portakal sağlar ve domatesin bulunmadığı mevsimlerde bulunur.

(Devam Edecek)

Diyarbakır Çocuk kiliniğinde günde 2-3 çocuk ölüyor

● **Serbest çalışan doktorlar, ölüm nedenini, tam teşhis konulamamasına ve ilgisizliğe bağlıyorlar**

Diyarbakır Tıp Fakültesi Çocuk Kliniği bahçesinde bekleyen yurttaşlar görülüyor. (FOTO: ABC)

Diyarbakır (ABC) — 1979 yılında Diyarbakır Tıp Fakültesi Çocuk Kliniği'nde hergün iki-üç çocuğun öldüğü bildirilmiştir. Serbest çalışan uzman doktorlar, ölüm nedenlerinin küçük bebeklerin yeni mezun olan asistanların eline teslim edilmesi olduğunu ve bu yüzden tam teşhis konulamadığını, çocukların bu nedenle öldüğünü iddia etmektedirler.

Ayda ortalama 0-10 yaş grubundaki 30 çocuğun en basit hastalıklardan bile öldüğü Çocuk Kliniği'ne vatandaşlar artık küçük hastalarını götürmediklerini belirtmekte, doktorlar tarafından devamlı azarlandıklarını, insanca muamele görmediklerini ve bu klinikte küçük çocukların adeta birer kobay gibi kullanıldığını söylemektedirler.

Diyarbakır Tıp Fakültesi Çocuk Kliniği'nin adeta «Ölüm Kliniği» halini aldığını ifade eden Diyarbakırlı yurttaşlar «Klinikte ne çocuklarımız ne de kendimiz insanca muamele görmüyoruz. Çok mecbur kalmadıkça hasta çocuklarımızı bu kliniğe götürmüyoruz. Buraya refakatçi kabul edilmediği için, geceleri doktor ve hemşireler rahatsız olmamaları için çocukları yatağa bağlıyorlar» şeklinde konuşmuşlardır.

Vatandaşlar, ayrıca çocuklarını muayene ettirebilmek için sabahtan akşama kadar kliniğin bahçesinde beklemek zorunda kaldıklarını da belirtmişler «Devlet doktorlara bizim eziyet çekmemiz için mi maaş ödüyor?» demişlerdir.

SİNEMALAR

Beyoğlu

11.00 - 12.35 - 13.30 15.20 - 16.25 - 17.55 - 19.20 - 21.15
● DÜNYA: (48 63 61) Çingene 12.00 - 14.15 - 16.30 - 19.20 - 21.15
● FİTAŞ: (49 93 61) Ilık Vücutlar 12.00 - 14.15 - 16.30 - 19.20 - 21.15
● EMEK: (44 84 39) Tehdit 12.00 - 14.15 - 16.30 - 17.45 - 21.15
● ELHAMRA: (44 22 36) Sarı Emanuel - Hong Konglu Baba 11.00 - 21.00
● LALE: (44 35 95) Güneşli Bataklık 12.00 - 14.45 - 16.30 - 18.45 - 21.15
● SES: (45 24 16) Kızgın Savaşçı - Günah Meleği: 11.00'den sonra devamlı
● SİNE POP: (44 24 22) Sürü
● ÜNAL: (44 93 06) Ceylan - Sarhoş 13.30 - 20.30
● YENİ MELEK: (44 42 69) Kanca 12.00 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.15
● ZAFER: (44 93 06) Ceylan- Sarhoş 13.30 - 20.30
● AS: (47 63 15) Karavan
● KONAK: (48 26 06) Üçüncü Balkan Filim Şenliği 11.00 - 12.45 - 14.45 - 17.00 - 19.15 - 21.30
● İNCİ: (40 45 95) Dertli Pınar 12.15 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.30 - C. Tesi - Pazar 11.00'den sonra devamlı
● ŞAN: (40 67 92) Kaybolan Yıllar

İstanbul

● YUMURCAK: (61 01 90) Kara Çarşaflı Gelin - Aç Gözünü Mehmet 11.00 - 13.00 - 16.30 - 18.00 - 20.30
● BULVAR: (21 33 78) Sultan 11.00 - 13.00 - 15.00 - 17.00 - 19.00 - 21.00
● AYDIN: (21 35 58) Toprağın Oğlu - Bülbül Ailesi 11.15 - 20.00
● HAKAN: (23 42 33) Dertli Pınar
● KISMET: (21 17 21) Dertli Pınar
● KRİSTAL: (21 17 21) Kanca
● KARTAL: 75 21 27) (Parseller) Yıkılış - Panik
● MARMARA: (23 38 60) Krokodil 12.00 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.15
● SİNEMA SUR: (23 67 12) Ölüm Kumarı - Kadın Doktor Olunca 12.00'den itibaren devamlı
● SİNEMA 74: (72 04 44) Baba Oğul Gelin
● ŞAFAK: (22 23 13) Kanca
● ÖZLEM: (21 31 29) Astronot Fehmi - Hem Seviş, Hem Dövüş 12.00'den itibaren devamlı
● ÖZKAN: (21 31 29) Karımın Nişanlısı - 12.00'den itibaren devamlı
● NİLGÜN: (21 11 60) Kaybolan Yıllar - Şabanoğlu Şaban 13.00 - 15.00 - 17.00 - 19.00 - 21.15
● YENİ METE: (Eyüp) Şaolin - 5 Deli Pazarda 12.00 - 20.30

Kadıköy Üsküdar

● ARK: (54 02 66) Doktor Moro'nun Adası 11.00'den itibaren devamlı,
● ATLANTİK: (44 43 70) Dertli Pınar 12.00 - 14.00 - 16.00 - 21.30
● KENT: (36 96 12) Amerikan Fever
● SİNEMA 83: (55 10 84) İyi Aile Çocuğu
● SUNAR: (33 05 84) Toprağın Oğlu
SİNEMA 73: (53 09 97) (Cevizli) Panik - Yıkılış

TİYATROLAR

● ALİ POYRAZOĞLU KORHAN ABAY TİYATROSU: (49 56 82) İsteyenin Bir Yüzü Kara Vermeyenin Zenci
● ANYAMANYA KUMPANYA: (37 80 83) Kadıköü Hakan Sineması) (Mete İnselel Tıpkısının Aynısı (21.30)
● BAKIRKÖY HALKEVİ: Memleketimden İnsan Manzaraları Cuma: 18.30, Cumartesi - Pazar: 15.30
● DEVEKUŞU KABARE: (44 46 15) (Zeki Alasya - Metin Akpınar) Biz Bize Benzeriz
GAZANFER ÖZCAN - GÖNÜL ÜLKÜ TİYATROSU: (46 80 91) Karımla Evleniyorum
● İSTANBUL AKADEMİK SANAT TOPLULUĞU: (33 06 18) (Sunar Tiyatrosu) Suç
● KENT OYUNCULARI: (46 35 89) Odalar
● NEJAT UYGUR: (22 41 12) Napolyon
● LEVENT KIRCA ARKADAŞ KABARE: (45 01 78) (Eski Çevre Tiyatrosu) Hayatiye Bir Hayat Ver.
● TEVFİK GELENBE TİYATROSU: (37 87 94) (Kadıköy İl Tiyatrosu) Hadi Gene İyisiniz.

ŞEHİR TİYATROLARI:

● FATİH: (26 53 80) Hitler Faşizminde Hayat-ı Hakikiye Sahneleri (21.00)
● KADIKÖY: (36 31 21) Yarın Bütün Dünya
● ÜSKÜDAR: (33 03 97) Patavatsız Hanımefendi (21.00)
● TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: Kel arkıcı Bir Vienme Teklifi (15.30)

DÖRT BİR YÖREDEN

KISA KISA...

Van Valisi Doğan Pazarcıklı salıncağa abinen ilk çocuğu sallarken görülüyor. (FOTO: ABC)

Dünya Çocuk Yılı nedeniyle Van'da iki çocuk parkı açıldı

VAN, (ABC) — 1979 Dünya Çocuk Yılı nedeniyle Van'da ilk kez iki çocuk bahçesi birden hizmete açılmıştır. Van Belediyesi ve Karayolları işbirliği ile gerçekleştirilen çocuk oyuncakları çocuk bahçelerine monte edilmiştir.

Van'da 1938 yılından bu yana ilk kez açılan iki çocuk bahçesinin açılış töreninde bir konuşma yapan Van Belediye Başkanı Burhanettin Türkoğlu «Çocuk bahçeleri çocukların kişilik kazanmasında büyük önem taşıyan oyun gereksinimlerini karşıladığı için çok önemlidir. Bu nedenle tüm olanaklarımızı seferber edip bu yıl dört çocuk bahçesi daha hizmete açacağız» demiştir.

Daha sonra törende hazır bulunan okul çocukları oyuncaklara hücum etmişlerdir. Salıncağa binen ilk çocuğu Van Valisi Doğan Pazarcıklı sallamıştır. Pazarcıklı «Oyunla çocuklar ilerisi için bir kişilik kazanmaktadır. Bu nedenle çocuk bahçeleri büyük önem taşımaktadır» şeklinde konuşmuştur.

Simav belediyesi ekipleri yol yapım çalışmaları sırasında görülüyor. (FOTO: ABC)

Simav Belediyesi ilçede hiç bozuk yol kalmaması için seferber oldu

Simav (KÜTAHYA) — (ABC) — Simav Belediyesi ilçe merkezindeki tüm bozuk yolların yapımı için seferber olmuştur.

Konuyla ilgili bilgi veren Simav Belediye Başkanı Mehmet Şekercioğlu şunları söylemiştir:

«İlçe merkezindeki tüm bozuk yolların onarımına başladık. İlçenin bilhassa uzun süredir bozuk olan Çavdır, Değirmenciler, Karşıyaka Mahallelerinin tüm bozuk yollarının yapımını 1979 yılı sonuna kadar tamamlayacağız. Yıllardan bu yana tozlu ve çamurlu yollardan gidip gelen bu mahallelerin sakinleri yıl sonuna kadar rahata erecekler».

Öte yandan, belediyenin yol onarım çalışmalarını takdirle karşılayan Simavlı yurttaşlar da «Yıllardan bu yana hep çamurlu ve tozlu yollardan gidip gelmekten yılmıştık. Nihayet belediye bizleri de insan yerine koyarak yollarımızın yapımına başladı. Bu sorundan kurtulacağımız için çok sevinçliyiz» demişlerdir.

Bolu'da 3786 ilkokul öğrencisi sağlık kontrolünden geçirildi

Bolu, (ABC) — Çocuk yılı nedeniyle Bolu merkezindeki 9 ilkokulda 3786 öğrencisinin sağlık muayenesi yapılmıştır.

İl Koordanisyon Kurulu'nda konuyla ilgili bir açıklama yapan Bolu Valisi M. Mecit İskenderoğlu yapılan sağlık kontrolünde çocukların yüzde 80'inde diş bozuklukları saptandığını belirtmiştir. Vali İskenderoğlu ayrıca çocukların yüzde 40'ında barsak bozukluklarını, yüzde 30'unda ise beslenme bozukluklarına rastlandığını söylemiştir. İskenderoğlu, merkezdeki ilkokullardaki çalışmaların tamamlandığını da işaretlemiş ve bundan sonraki kontrollerin köy okullarında yapılacağını ifade etmiştir.

FKO: Sedat'ın Filistin halkı adına söz söylemeye hakkı yoktur

Beyrut, (ANKA-DPA) — Filistin Kurtuluş Örgütü'nün resmi sözcüsü Mahmud Labadi, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın 1 Mayıs günü yaptığı konuşmaya sert bir cevap vererek, «Enver Sedat'ın Filistin halkı adına söz söylemeye en ufak bir hakkı yoktur» demiştir.

Enver Sedat, 1 Mayıs İşçi Bayramı dolayısıyla Mısır'ın sanayi kenti Safaga'da işçilere hitaben yaptığı bir konuşmada, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Batı Yakası ile Gazze Şeridine sahip çıkamayacağını öne sürmüştü.

Enver Sedat, Filistin Kurtuluv Örgütü'nün de, Herbiri ötekini ihanetle suçlayan 20 ayrı örgütten kurulmuş acaip bir kuruluş» olduğunu iddia ederek, «güte mensup çeşitli alt kuruluşların değişik» yabancı mihrakların emrinde olduğunu» ileri sürmüş ve bu bakımdan Gazze Şeridi ile Batı Yakasının geleceğinin bu örgüte emanet edilemeyeceği görüşünü savunmuştu.

Enver Sedat, «Yabancı Mihraklar» olarak da uriye, Irak, Libya ve Sovyetler Birliği'ni saymıştı.

Filistin Kurtuluş Örgütü Sözcüsü, Enver Sedat' cevaplandırırken, Filistinlilerin kendi adına konuşacak kişileri kendilerinin seçtiğini kaydettikten sonra Mısır Devşlet Başkanının ihanet politikası nedeniyle bir gün mutlaka cezalandırılacağını söylemiştir.

Çin Vietnam'da 20 bin kayıp verdi

Pekin, (ANKA) — Çin'in Şubat ayında Vietnam'a saldırısı sırasında uğradığı asker kayıplarının 20 bin ölü ve yaralı olduğu açıklanmıştır. Çin kayıpları ile ilgili ilk resmi açıklamayı yapan Çin Halk Kurtuluş Ordusu Genelkurmay İkinci Başkanı General Wusikuan, Vietnam'ın kayıplarının ise 50 bin kişi civarında bulunduğunu iddia etmiştir.

Çinli general, savaşta 200 bin Çin askerinin kullanıldığını, Vietnam'ın savaşa soktuğu asker sayısının ise 100 bin olduğunu belirtmiştir.

Halen Çin'i ziyaret etmekte olan Fransız Ulusal Savunma Araştırmaları Enstitüsü'ne mensup General Andre Marty başkanlığında 105 kişilik bir heyete hitaben yaptığı konuşmada Çin Genelkurmay Başkan Yardımcısı, Kamboçya'da devrik Pol - Pot yönetimine bağlı «Kızıl Khmer» birliklerinin yönetimin devrilmesi sırasında «Ciddi Güçlüklerle» karşılaştıklarını da ilk kez kabul etmiş «Ancak direnme savaşı sürmektedir» demiştir.

Çin Genelkurmay Bakan Yardımcısı, konuşmasında Çin Ordusunun modernleştirilmesi için yürütülen çabalara da değinmiş ve halen Çin Silahlı Kuvvetlerinin savaş araç ve gereçleri bakımından batılı orduların 15 yıl gerisinde bulunduğunu açıklamıştır. General, Wu, bununla birlikte ülkesinin, Batı ile sürdürdüğü işbirliği yoluyla aradaki açığı süratle kapamaya azimli olduğunu da kaydetmiştir. Çin Genelkurmay Bakan Yardımcısı, ülkesinin silahlı kuvvetlerinin, sayı bakımından ABD ve Sovyetler Birliği'ninkilere eşit olduğunu belirtmiş ancak bir sayı vermekten kaçınmıştır.

Bununla birlikte Batılı gözlemciler, Çin'in her an silah altında 2.8 ile 3.5 milyon arasında askere sahip bulunduğunu belirtmektedirler.

Kendisine yöneltilen bir soru üzerine General Wu, ülkesinin elinde bulunan nükleer silahların «Yeterli bir caydırıcı güce ulaşmadığını» belirtmiş, ülkesinin nükleer silahlara başvuran ilk ülke olmayacağını tekrarlamıştır.

Federal Almanya Başbakanı Schmidt Bulgarista'na gitti

Sofya (ANKA - DPA) — Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, üç günlük resmi bir ziyaret için Bulgaristan'a gitmiştir.

Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt ile Bulgaristan Devlet Başkanı Todor Jivkov arasında yapılacak görüşmelerin ticaret ve ekonomik konularda yoğunlaşmasının beklendiği bildirilmektedir. Bulgaristan'ın ticaret yaptığı en büyük Batı ülkesi Federal Almanya olmasına karşın, Bulgaristan'ın bu ülke ile yaptığı ticarette 200 milyon Marklık bir açık bulunmaktadır. Bu nedenle Todor Jivkov'un Schmidt'i Federal Alman pazarlarını daha çok Bulgaristan ürününe açması ve Federal Alman firmalarının teknik yardımı konularında ikna etmeye çalışdcağı öne sürülmektedir. Bu arada Bulgaristan'ın Federal Almanya'ya gelişmekte olan ülkelerle ortak yatırım konularında da bazı tekliflerde de bulunmasının beklendiği bildirilmektedir.

Federal Almanya Başbakanı Schmidt'in Sofya'daki temaslarından sonra, Bulgaristan Devlet Başkanı Jivkov ile birlikte Varna'ya geçecekleri bildirilmiştir.

Sömürü arttırılıyor

Tanzanya'nın Aruşa kentinde, gelişmekte olan ülkeler temsilcilerinin Konseyi çalışmalarına başlamıştır, bu çalışmalar BMT'nin Ticaret ve Geliştirme Konferansının (UNCTAD) ın 5. sesyonu ile ilgilidir. Konseyin dikkat merkezinde, bu ülkelerin dünya kapitalist sisteminin krizi şartlarında yaşadıkları büyük ekonomik zorluklarının yenilmesi yollarının aranması gibi sorunlar bulunmaktadır.

Bu sorunların güncelliği istatistiklerle daha iyi belirmektedir. Yalnız geçen yıl içinde bu bölgelerdeki ülkelerin toplam borçları % 20 oranında arttı ve 100 milyar dolara vardı. Latin Amerika ülkeleri Ekonomik İşleri Komisyonu bu istatistik verilerini açıklarken, Latin Amerika ülkeleri durumlarının vahimleşmesinin bu ülkelerin gelişme tempolarına ve dünya kapitalist pazarlarında kendi mallarının satış olanaklarının azalmasına dayandığını da kaydediyor.

Böylece 1970-1974 döneminde bu bölgelerde mal üretimi ve hizmetlerin genel hacmi ortalama olarak yılda % 7 oranında artmıştır, buna karşılık son üç yılda bu artış % 4'ün altındadır.

EKLA'nın icra organı sekreteri E. Inglesias'ın belirtiği gibi, gelişmiş ülkelerde himayet politikasının uygulanması, Latin Amerika devletlerinin, kendi ihraç mallarının çeşitlerinin ihracatı sayesinde, ülkenin ekonomisini bundan böyle artışı için gereken ithalatın finansmanın ve borçlarının ödenmesine yetecek kadar gelir sağlanması yolundaki enerjik teşebbüsleri baltalamış oluyor.

Dünyanın başka bölgelerindeki gelişmekte olan ülkeler de buna benzer güçlüklerle karşılaşıyorlar. Bu geçen 1978 yılı Afrika bölgelerinin «yetersiz gelişmesi» yılı olmuştur, dedi, bu yakınlarda Addis Ababa'da Afrika Ekonomi Komisyonu icra organı sekreteri A. Adedeci. Bunun nedenleri Latin Amerika'daki gibidir: Ekonomik gelişme tempolarının azalması, malların pazarlanmasında çekilen zorluklar, bilanço açıklarının ödenmemesi, Afrika ülkelerinin batılı kreditörlerine borçlarının gittikçe fazlalaşmasıdır.

Son yıllarda Batıda bazı gelişmekte olan ülkelerin, petrol ve bazı maden fiatlarının olağanüstü artışı sayesinde «olağanüstü fazlagelir sağlamaları» ile ilgili dağ kadar kitap, yazı, broşür yayınlandı. Ancak gerçeklerin gösterdikleri gibi, bu «olağanüstü gelirler» etrafındaki konuşmaların kamuflajında Batının devlet tekel sermayesi tarafından gelişmekte olan ülkeler sistematik olarak yağma edilmektedir, bu sermaye bu ülkelerin omuzuna kriz sonuçları ile mücadelesinin tüm ağırlığını yükletiyor.

Arkadiy Maslennikov
«Pravda» — APN

Umman F.Almanya'dan ekonomik yardım talebinde bulundu

Münih (ANKA - DPA) — Umman Sultanlığı Dışişleri Başbakan Yardımcısı Yusuf Alevi, Federal Almanya'dan ekonomik ve tarım alanında yardım talebinde bulunmuştur.

Münih'te yayınlanan «Deutschland Magazine» Dergisine bir demeç veren Alevi, kendilerinin zengin bir petrol ülkesi olmadığını belirterek, tarım projeleri ve deniz suyunun tuzdan arındırılması projelerinin finansmanı için Federal Almanya'dan yardım istemiştir.

Umman Sultanlığı Dışişleri Bakan Yardımcısı «Kendilerinin Batı ülkeleri ile birlikte, komünizme karşı savaşmak kararında olduklarını» belirterek, D. Almanya güdümünde olduğunu öne sürdüğü Güney Yemen'e karşı Batı ülkelerini «uyarmıştır.»

Yusuf Alevi, kendilerini Mısır'a daha yakın hissettiklerini belirterek, Ortadoğu sorununun daha gerçekçi bir biçimde Filistin sorununu da 'çerecek biçimde çözümlenebileceğini belirtmiştir.

Bilindiği gibi, Sudan ve Umman Sultanlığı, Mısır - İsrail barış anlaşmasından sonra toplanan Bağdat Zirvesine katılmayan iki Arap ülkesidir. Bir süre öncede Umman Sultanlığında İran'lı askerlerin boşaltılmasının ardından, Mısırlı askerlerin bu ülkede üslendikleri bildirilmişti.

GERÇEKCİ TİYATRO SÖZLÜĞÜ
yeni çıktı!
aziz çalışlar
Türkiye'de ilk kez, maddeci dünya görüşüyle, "ansiklopedik sanat ve kültür" sözlüğü niteliğinde, Türk ve Dünya tiyatrosu.
kültür yayınevi
Dağıtım: GE-DA (Genel Dağıtım)

Tüm Tiyatro Sanatçıları Birliği (Tİ-SAN) Derneği Tüzüğü

Madde 1. a) TÜM TİYATRO SANATÇILARI BİRLİĞİ DERNEĞİ adında bir dernek kurulmuştur. Derneğin kısa adı Tİ-SAN'dır.

b) Dernek Merkezi İstanbul'dadır.

c) Dernek, Merkez Yönetim Kurulu kararıyla yurdun her yanında şubeler açabilir.

Madde 2. Derneğin Amacı:

Gelmiş geçmiş tüm insanlıktan, gelecek insanların tümüne karşı sanatın ve sanatçıların taşıdıkları ağır sorumluluğun bilinciyle; başta oyuncu, yönetici, oyun yazarı, dramaturg, dekoratör, desinatör, Koreograflar olmak üzere tiyatro sanatını meslek edinmiş tüm yaratıcı ve uygulayıcı sanatçıların, ülkemiz ve dünya sanat ve kültür yaşam ve yaratımını kavrayarak geliştirebilmelerinin baş koşulu olan bütün temel hak, onur ve özgürlüklerinin savunulması için aralarında yakınlaşma, yardımlaşma, birlik ve dayanışmayı sağlamak amacı ile:

a) Anayasamızın öngördüğü düşünce, sanat, bilim, basın ve yayın, ve gösteri özgürlüklerinin eksiksiz savunulması ve uygulanması yönünde,

b) Tek veya toplu olarak üyelerinin dernek amaçları arasında belirtilen temel hak, onur ve özgürlüklerinin savunulması ve geliştirilmesi için onlarla birlikte veya onlar adına yasal girişimlerde bulunmak, yasal girişimlerde bulunanlara yardımcı olmak ve bu girişimleri desteklemek,

c) Ülkedeki tüm tiyatro olaylarının sürdürülmesini ve geliştirilmesini gözetmek ve desteklemek,

d) Kendi içinde kollar ve komisyonlar kurarak bilimsel, sanatsal, kültürel, sosyal, ekonomik, hukuksal alanlarda kuram ve uygulama çalışmaları yapmak,

e) Uluslararası kültür alışverişinin geliştirilmesine ve çağdaş ileri sanat anlayışının yayılmasına çalışmak,

f) Sanat ürünlerinin tanıtılması ve yayılmasında sanatçılara maddi ve manevi yönden destek olmak ve dernek amaçlarına uygun yapıtları ödüllendirmek,

g) Sanatla ilgili veya dernek amaçlarına uygun faaliyetlerde bulunan kuruluş ve derneklerle ilişki kurmak ve birlikte davranmak,

h) Üyelerinin ve sanatla ilgilenenlerin sosyal ve kültürel düzeyinin maddi ve ruhsal yönden yükselmesi ve kamuoyunun aydınlanması için konferans, açık oturum, seminer, genel tartışma ve her türlü gösteri ve toplantılar düzenlemek ve bülten, bildiri, dergi, kitap ve benzeri yayınlarda bulunmak ve yaşayan ya da ölmüş sanatçılar için anma programları, jübileler, toplantılar düzenlemek ve düzenlenenlere katılmak,

ı) Diğer sanat dallarının meslek dernekleri ile federasyon düzeyinde örgütler kurulmasına çalışmak,

j) Üyeler yararına kooperatifler, tatil köyleri, spor ve dinlenme tesisleri kurmak ve yukarıda saptanan amaçlar sınırları içinde kalmak şartı ile taşınamaz mallar almak ve satmak, kiraya vermek ve kiralamak, ipotek tesis etmek ve tesis edilmiş ipotekleri kaldırmak, borçlanmak, her türlü ayni haklar tesis etmek ve ettirmek ve her türlü araç ve gereçleri satın almak, satmak, işletmek, kiralamak ve kiraya vermek,

k) Derneğe bağlı lokal açarak üyelerinin ihtiyacını giderecek biçimde işletmek,

ve benzeri alanlarda faaliyette bulunur.

Madde 3. Derneğe Giriş Şartları:

18 yaşını doldurmuş ve medeni hakları kullanma ehliyetine sahip, en az iki yıl profesyonel tiyatroda çalışarak ya da en az iki oyunun yazımı ya da görüntülenmesine yaratıcı katkıda bulunarak tiyatro sanatını meslek edinmiş, belli ödentiyi vermeyi yüklenmiş her yaratıcı ve uygulayıcı sanatçı derneğe üye olabilir. Üyelik sıfatı, kayıtlı üyelerden ikisinin yazılı olarak salık vermesi, onur kurulunun ya da şube yönetim kurulunun önerisi ve merkez yönetim kurulunun onayı ile kazanılır. Reddedilen üyelik istemi bir yıl geçmeden tekrarlanamaz. Kabul edilen üye 250.— TL. giriş aidatı öder.

Madde 4. Dernekten Çıkarılma:

a) Genel Kurul kararlarına uymayanlar, derneğin yetkisini almaksızın derneği herhangi bir vecibe altına sokanlar, dernek amaçlarına aykırı hareket edenler ve bu amaçların gerçekleşmesini zorlaştıranlar Onur Kurulu kararı ve Yönetim Kurulunun onayı ile dernekten çıkarılırlar. Çıkarılan üyenin Genel Kurula başvurma hakkı saklıdır.

b) Üyeler yazılı uyarıya rağmen bir yıl ödenti vermedikleri takdirde üyelik sıfatları Merkez Yönetim Kurulu kararıyla sona erer.

Madde 5. Derneğin Organları:

a) Genel Kurul, b) Merkez Yönetim Kurulu, c) Denetleme Kurulu, d) Onur Kurulu, e) Şube Yönetim Kurulları ve f) Şube Denetleme Kurullarından ibarettir. Merkez Yönetim Kurulu gerek görürse kendi Danışma Kurullarını oluşturabilir ve kollar ve komisyonlar kurabilir.

Madde 6. Genel Kurul:

a) Genel Kurul, Merkez ve Şubelerdeki asil üyelerden oluşur.

b) Genel Kurul derneğin en yetkili organı olup;

aa) Dernek yetkili kurullarının seçilmesi,

bb) Ana tüzüğün değiştirilmesi,

cc) Merkez Yönetim ve Denetleme Kurullarının raporlarının görüşülmesi, Yönetim Kurulunun aklanması,

dd) Yönetim Kurulunca hazırlanan bütçenin görüşülerek aynen ya da değiştirilip onaylanması,

ee) Derneğin feshi,

ff) Mesleksel federasyonlara katılma ya da ayrılma,

gg) Uluslararası dernek veya kuruluşlara katılma ya da bunlardan ayrılma.

hh) Yasanın ve tüzüğün Genel Kurula yüklediği diğer görevlerin yerine getirilmesi

yetkileri Genel Kurulundur.

c) Genel Kurulun olağan toplantısı iki yılda bir Mart ayı içinde yapılır.

d) Genel Kurul, Merkez Yönetim Kurulu tarafından günü, yeri, saati ve gündemi; saptanan tarihten en az on gün önce iki gazetede ilan edilerek ve durum mahalli mülki amire yazı ile bildirilerek toplantıya çağırılır. Toplantı ertelenirse, üyeler ikinci toplantı tarihinden en az onbeş gün önce, geri bıraktırılma nedenleri belirtilerek yeniden ve bir ay içinde toplantıya çağrılır. Olağan Genel Kurul ancak bir kere ertelenebilir.

e) Genel Kurul, Merkez Yönetim ya da Denetleme Kurullarının gerekli görmesi ya da derneğe kayıtlı üyelerin beşte birinin yazılı istemi üzerine olağanüstü de toplanabilir. Toplantıya çağırı istemiyle birlikte gün demin de belirtilmesi zorunludur. Olağanüstü toplantı istemi Yönetim Kuruluna bildirilir. Yönetim Kurulu toplantıya çağırısını otuz gün içinde yapar.

f) Yönetim Kurulu, tüzüğe göre Genel Kurula katılma hakkı bulunan üyelerin listesini düzenler.

g) Genel Kurul toplantı yeter sayısı, mevcut üyelerin yarıdan bir fazlasıdır. Bu yeter sayı ilk toplantıda sağlanamadığı takdirde aynı şartlarla yeniden çağırı yapılır. Bu ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz. Ancak, katılan üye sayısı dernek Merkez Yönetim ve Denetleme Kurullarının üye tam sayısının toplamının iki katından aşağı olamaz.

h) Genel Kurula katılacak üyeler, Yönetim Kurulunca düzenlenmiş listedeki adlarının karşısına imza atarak toplantı yerine girerler. Yeterli sayıda üyenin geldiği bir tutanakla saptandıktan sonra, Yönetim Kurulu Başkanı ya da Kurulca görevlendirilen üyesi toplantıyı açar.

ı) Hükümet komserinin toplantıya gelmemiş olması toplantının ertelenmesini gerektirmez.

j) Açılıştan sonra, ilk iş, toplantıyı yönetmek üzere bir başkan bir başkan yardımcısı ve iki yazman seçilir. Toplantıyı Genel Kurul Başkanı, yokluğunda yardımcısı yönetir, Yazmanlar toplantı tutanağını düzenler ve başkanla birlikte imzalarlar. Bütün tutanak ve belgeler yeni Yönetim Kuruluna verilir.

k) Genel Kurul toplantısında ancak gündemde yer alan maddeler görüşülür. Ne var ki toplantıda hazır bulunan üyelerin en az onda biri tarafından görüşülmesi istenen konuların da gündeme alınması zorunludur.

l) Genel Kurul sanatçıları ilgilendiren bütün sorunları ele alıp inceler, kararlarını oy çokluğu ile verir. Ancak, tüzük değişiklikleri için 2/3, ve derneğin feshi için 3/4 çoğunluğun oyu gereklidir. Seçimler gizli oy, açık ayırım yolu ile yapılır.

Madde 7. Merkez Yönetim Kurulu:

a) Genel Kurul tarafından üyeler arasından seçilen yedi asil ve yedi yedek üyeden oluşur. Kendi arasından bir Başkan, bir Genel Sekreter, bir Sekreter ve bir Sayman seçer.

b) Derneğin temsili Başkan ya da yokluğunda Merkez Yönetim Kurulunun görevlendireceği üyeler tarafından ifa olunur.

c) Merkez Yönetim Kurulu derneğin amaçlarının gerçekleşmesi için her türlü tedbir ve kararları alır ve yürütür. Genel Kurulun aldığı kararları uygular, yönetimle ilgili kol, komisyon ve temsilcilikler kurar ve atamalar yapar, bunların yönetmeliklerini hazırlar ve toplantılarını sağlar.

d) Merkez Yönetim Kurulu kararları oy çokluğu ile alınır. Oylarda eşitlik halinde Başkanın oyu iki sayılır.

e) Merkez Yönetim Kurulu ayda en az bir kere toplanır. Üst üste üç toplantıya mazereti olmaksızın katılmayan üyesi istifa etmiş sayılır, yerine yedeği geçer.

Madde 8. Denetleme Kurulu:

Denetleme Kurulu üç asil ve üç yedek üyeden oluşur. Derneğin hesapları denetleme kurulu tarafından yılda en az iki kere denetlenerek sonuç bir rapor halinde Yönetim ve Genel Kurula sunulur.

Madde 9. Onur Kurulu:

Onur Kurulu üç asil ve üç yedek üyden oluşur. Derneğe üye kabulü ve çıkarılması ve derneğin içinde disiplin sağlanması konularında Merkez Yönetim Kurulunun çağırısıyla toplanır ve kararlar alır.

Madde 10. Şubeler ve Şube Yetkili Organları:

a) Şubelerin kurulması için dernek Merkez Yönetim Kurulunun yetkili kılınan en az üç kişi tarafından şubenin açılacağı yerin en büyük mülki amirine yazılı olarak başvurulur. Bu yazıda kurucuların adları, soyadları, meslek ya da sanatları, ikametgahları ve uyrukları ile şube merkez adresinin bildirilmesi ve yazıya dernek tüzüğünden iki örnek ile yetki belgelerinin eklenmesi şarttır.

b) Derneğin, Merkez Yönetim Kurulunca şube kuruluş yetki belgesinde belirlenmiş bölgede çalışan üyeleri her iki yılda bir Şubat ayında toplanan Şube Genel Kurulunu oluştururlar. Şube Genel Kurulunun toplanması ve yürütülmesinde yasa ve bu tüzüğün genel kurul maddesindeki yöntem uygulanır.

c) Şubenin çalışmalarını yönetecek Şube Yönetim Kurulu ve Şube Denetleme Kurulu, Şube Genel Kurulunda seçilir. Şube Yönetim Kurulu beş asil ve üç yedek üyeden oluşur. Seçilen Şube Yönetim Kurulu üyeleri aralarında bir başkan, bir sekreter ve bir sayman seçerler. Şube Denetleme Kurulu üç asil ve üç yedek üyeden oluşur.

d) Şube Genel Kurulunun bütün tutanak, belge ve sonuçları derhal Merkez Yönetim Kuruluna gönderilir.

e) Şube Yönetim Kurulu, Merkez Yönetim Kurulunca verilen kararları uygular, bölgesinde derneği temsil eder.

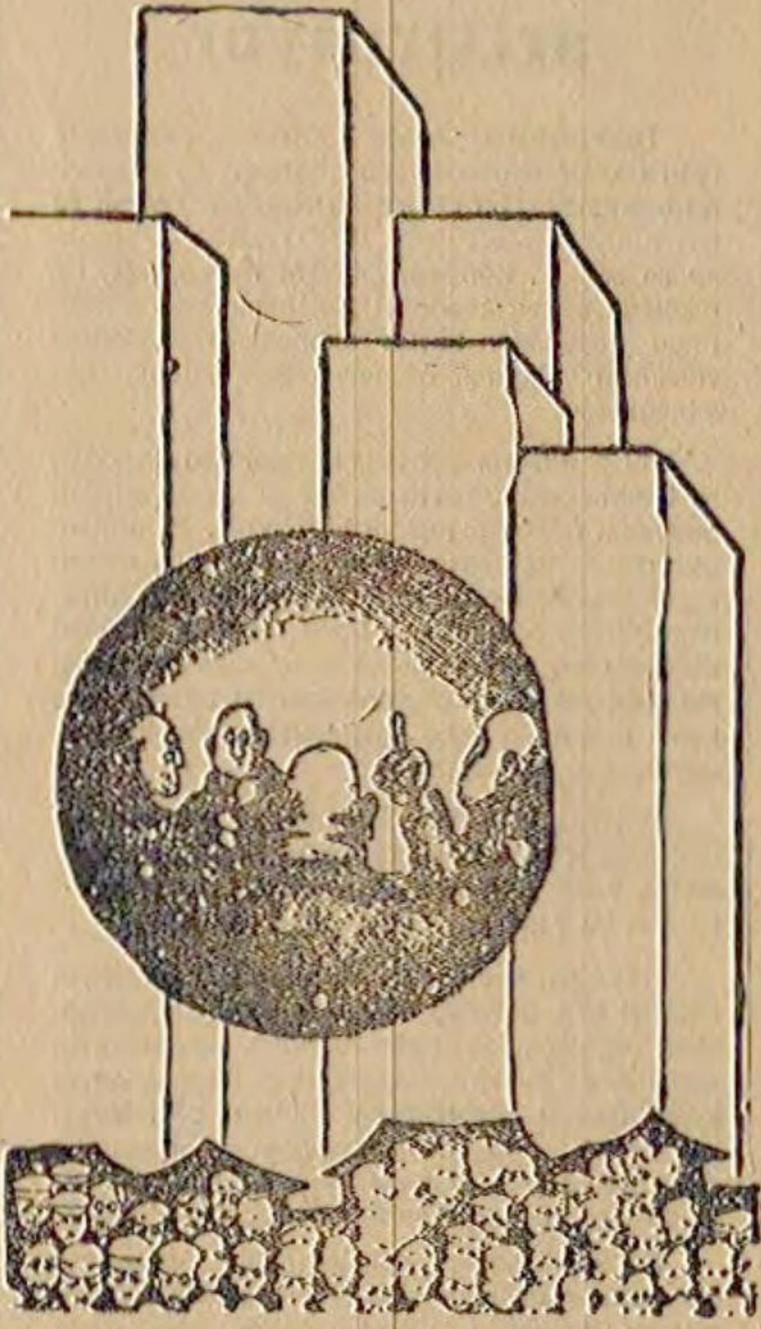
f) Şube Yönetim Kurulu olağan olarak ayda bir kere toplanır. Toplantıya Başkan başkanlık eder. Gereken durumlarda Yönetim Kurulunun olağanüstü olarak toplanması için çağırı yapabilir.

g) Şube Yönetim Kurulu tüzüğe aykırı davranan üyeler hakkında hiç bir cezai karar alamaz. Durumu Merkez Yönetim Kurulu kararı ile Onur Kuruluna götürür.

h) Şubelerin, yasalar, tüzük hükümleri, Genel Kurul kararları ve Merkez Yönetim Kurulu yönergelerine uymamaları halinde Merkez Yönetim Kurulunun Şube

(Devamı 8. Sayfada)

BELGESEL / BİR SEMİNER

YEREL YÖNETİM VE GÜÇ YAPISI

~ seminer ~

Belediyelerin İşlevlerinin ve Politik Yapılarının Sayısal Görünümü

1. GİRİŞ:

Türkiye'de nüfus artışı ve sanayileşme, diğer azgelişmiş ülkelerde olduğu gibi, büyük yerleşme bölgelerinin meydana gelmesine sebep olmuş ve bu bölgelerde mahalli ihtiyaçların karşılanmasında önemli mali güçlükler ortaya çıkmıştır.

Metropollerde mahalli hizmetlerin birçoğunun eksik ve düşı : kaliteli olduğu herkes tarafından kabul edilen bir gerçektir Bunun nedenlerinden belki de en önemli olanı, özellikle metropol bölgelerinde mevcut mahalli idarelerin mali olanaklarının yetersizliğidir.

Türk İdareciler Derneği adına yapılan çalışmada büyük kentlerde (İstanbul, Ankara, İzmir) mahalli ihtiyaçlara tahsis edilen kaynakların Türkiye'nin milli gelirine oranla çok düşük olduğu görülmüştür. Büyük kentlerde kişi başına gelir genellikle milli gelir ortalamasından daha yüksekse de, bu, kıyaslama sonuçlarını büyük ölçüde değiştirmez.

Türkiye'de 1976 yılında milli gelir yaklaşık 650 milyar TL. 'varındadır. Kişi başına düşen milli gelir ise cari fiya' a 15.963 TL. olarak, 1977 yılı programında saptanmıştır. 'ha başka bir ifade ile kişi başına düşen milli gelir 961 'ar dolayındadır Yapılan çalışmada 1970-1975 yılları ort ıası olarak kişi başına düşen belediye harcamaları 243 '. olarak saptanmış bulunmaktdır. Büyük kentlerde ise kişi bşına düşen harcama 293 TL' dır. Yani Türkiye'de 1976 yılında kişi başına yıllık gelir 967 dolar iken, İstanbul, Ankara, İzmir'de kişi başına belediye harcamaları yaklaşık 19 dolar olmuştur. Kolombiya aynı gelir düzeyindedir. Fakat Bogota'da bu miktar 42 dolar ve daha düşük gelir düzeyinde olan Kore'nin en büyük şehri Seul'de 44 dolardır. Ancak kişi başına geliri Türkiye'den çok aşağıda olan Hindistan ve Laos'ta büyük kentlerin mahalli harcamaları İstanbul, Ankara, İzmir seviyesindedir.

Büyükkentlerin finansman sorunu, geleneksel bir yapıya sahip belediye gelirleri sisteminin, bir metropolün ihtiyaçlarını karşılamakta çok yetersiz kalmasından doğmaktadır. Azgelişmiş ülkelerde, büyüyen kent aynı zamanda modern sanayi, ticaret ve hizmetler kesiminin hızla geliştiği bölgedir. İktisadi faaliyetlerin artması, bölgesel altyapı hizmetlerine talebi artırdığı gibi, mahalli idarelere ilave külfet yükleyen bazı sosyal maliyetler de meydana getirir, örneğin geniş anlamda çevre kirlenmesi gibi. Büyük kentlere nüfus akımının tek nedeni, artan iktisadi faaliyetin yarattığı iş olanaklarından yararlanmak değildir; bunda daha etkin olrak çeşitli mahalli hizmetlerden faydalanm özlemi de rol oynar. Kişilerin ve firmaların mahalli hizmetlere ön talebi bu nedenlerle, artarken kent genişledikçe mahalli hizmetlerde birim başına maliyet de yükselir. Mahalli idarelerin gelirini düzenleyen yasalarda, şehirleşmenin yarattığı ve iktisadi faaliyet sonucu artan gelirlerin bir kısmını vergi ve diğer cebri ödemelerle bölgesel hizmetlere aktaracak değişiklikler yapılmazsa artan hizmet talebini ve yükselen maliyetleri karşılamak için gerekli kaynakları sağlamak mümkün olmaz. Bu durumda ya mahalli nitelikteki görevlerin şer ve mikarı azalır, ya da mahalli nitelikteki görevlerin bir kısmını devlet üzerine alır veya bunların gerçekleşmesini sağlayacak maddi olanakları transfer eder. Çoğu zaman her iki durum sözkonusudur. Devletin de maddi olanakları sınırlı olduğundan, bölge idaresi görevlerinden birçoğunu yerine getiremez.

Hızlı kentleşmenin belediyeler harcamaları üzerindeki etkisini göstermek için, çeşitli belediye büyüklüklerinin 1970-74 yılları arasında kişi başına harcama artışlarını incelememiz anlamlı olacaktır.

Tablo 1'de kişi başına harcamaları sabit fiyatlarla gösteren ikinci sütunun gözlenmesi karşımıza enteresan bir durum çıkarmaktadır. Nüfusu 10 binden küçük belediyeler ile nüfusu 75-100 bin arası belediyeler dışında kalanların hepsinde kişi başına harcamalar reel olarak önemli ölçülerde azalmışlardır. Bir yandan hızlı enflasyonun etkisi, öte yandan hızlı şehirleşme olgusu belediyeler açısından bu çok önemli durumun ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bu arada 10 binden küçük nüfuslu belediyelerin yaptıkları kişi başına harcamalarda gözlenen artış da hızlı şehirleşme gözlemini güçlendirmektedir. Gerçekten örneğimize giren 10 binden az nüfuslu belediyeler için ortalama nüfus 1970'de toplam belediyeli nüfusun yüzde 24.1'ini oluştururken 1975'de bu oran yüzde 23.3'e düşmüştür. Buna karşılık, söz gelişi nüfusu 25-50 bin arasında olan belediyelerin 1970 ile 1975 yılları arasında toplam sayıları 56'dan 73'e, belediye başına düşen ortalama nüfusları ise 32.894'ten 35.288'e yükselmiştir.

Toplam harcamaların 1970 ila 1974 yılları arası belediye büyüklüklerine göre kişi başına dağılımlarına baktığımız zaman cari fiyatlarda bir artma gözlenebilir. 1970 yılında 157 TL, 1971'de 201T TL, 1972'de 230 TL, 973'de 277 TL, 1974 yılında da 320 TL'dir. Bu verilere göre 974 yılında kişi başına düşen belediye harcamaları 970 yılının iki katına ulaşmıştır. Harcamalardaki bu artışı belediye hizmetlerinin iyileştirilmesi biçimine yorumlamak anlamsızdır. Çünkü bu yıllarda başlayan aşırı ve sürekli fiyat artışları para mil a-rını artırmış bulunmaktadır. Ayrıca, 1971 yılınd çıkar 'ın 657 sayılı yasanın getirdiği katsayı artışları da harcame a-rın suni olarak artmasını sağlamış bulunmaktadır. Nitekim cari fiyatlarla ifade edilen harcamalar GSMF Zımmi Deflatörü ile 1970 fiyatlarına dönüştürüldüğünde, 1974 yılında yapılan harcamaların 1970 yılından farklı olmadığı gözlenmektedir.

İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük kent belediyeleri için de durum aynıdır. 1970 yılında kişi başına 186 TL. belediye harcaması düşerken, 1974 yılında sabit fiyatlarla bu miktar 182 TL'dir. Büyük kentlerde yaşayan kişilerin belediye hizmetlerinden edindikleri faydanın ne kadar feci bir biçimde ortaya çıktığını gösterr.esi bakımından görüntü ilginçtir. Kişi başına düşen belediye harcamalarının 1'75, 1976 ve 1977 yıllarında daha da düştüğü rahatlıkla söylenebilir. Çünkü GSMF Zımmi deflatöründeki artış 1974'e nazaran çok yükselmiştir. Gelir kaynakları sabit kalan belediyelerin, genellikle politik nedenler ile devlet sübvansiyonlarından mahrum olmaları neticesinde, metropol belediyeler içinde yaşayan halkın belediye hizmetlerinden gereği gibi faydalanamadığı bir hakikattir.

2. CARİVE YATIRIM HARCAMALARININ İŞLEVSEL DAĞILIMI — GELİRLERİN SINIRLAYICI ROLÜ:

Mahalli yönetimin reel olarak giderek azalan gelirleri bu yönetimin işlevleri arasında acaba ne biçimde, ne ölçülerde dağılmaktadır?

Çalışmamızda 100 örnek belediyenin, belediye büyüklüklerine göre, çeşitli işlevlere yapılan cari ve yatırım harcamalarının 1970-1974 yılları ortalaması ile kişi başına dağılımı tablo 2'de gösterilmiştir.

Bu tablo incelendiğinde, belediye ölçekleri büyüdükçe, kişi başına düşen harcamaların da büyüdüğü (bazı istisnalarla) görülmektedir. Bu doğal bir sonuçtur. Çünkü belediye ölçekleri nüfusa bağlı olarak büyümektedir. Nüfusla birlikte belediye gelirlerinde de bir artış gözlenmektedir. Toplam belediye gelirlerinin belediye nüfusu başına dağılımına bakı 'ığında, 10.000'dn küçük belediyelerde kişi başına 152 TL., 10.00-25.000 arası 160 TL., 25.000-50.00 arası 161 TL., 50 bin 75 bin arası 196 TL., 75 bin 100 bin arası 172 TL., 100 bin 500 bin arası 209 TL. ve500 binden fazla nüfuslu beled' elerde ise 273 TL düştüğü görülmektedir.

İşlevlerine göre kişi başına düşen belediye harcamalarının başında, bayındırlık harcamaları gelmektedir. Daha sonra büyüklük sırasına göre genel yönetim, paklama, ulaştırma, esenlik, sağlık, tarım, ekonomik, işletme ve eğitim harcamaları gelmektedir.

500.000'den büyük metropol belediyelerinde bayındırlık harcamaları kişi başına yılda 83 TL. düşmektedir. Yine bir kişi için 37 TL. paklama harcaması, 30 TL. ulaştırma, 23 TL. esenlik ve sağlık harcaması düşmektedir. Bu işlevler belediye boyutları küçüldükçe daha da önemsiz bir hale gelmektedirler.

Bu sonuçlara göre, kişilerin belediyelerden bekledikleri hizmetlerin ne biçimde görüldükleri açık seçik ortadadır. Bugün en önemli işlevlerini dahi yerine getirmekten aciz belediyeler topluluğundan sağlık, eğitim, işletme, ekonomik gibi ikincil işlevleri yerine getirmelerini beklemek ve bu konuda umutlanmak anlamsızdır.

Daha da ileri giderek, yıllar itibariyle çeşitli i. vlere yapılan cari ve yatırım harcamalarının kişi ba na dağılımları sabit fiyatlarla incelendiğinde, dur un daha da kötü olduğu gözlenmektedir. Acaba bele e-lerin tüm işlevlerini bihakkın yerine getirebilmeleri in ne gerekmektedir?

Önce belediyelerin gelir kifayetsizliklerini önle ici tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bugün beledi ler, bölgesel ihtiyaçlarının büyük bir kısmını 1948 ta ihli Belediyeler Gelir Kanununun sağladığı imkânlarla karşılamak zorundadırlar. Bu kanunun belediyelere s la-dığı gelirler iki gruba ayrılır: Öz kaynak gelirleri ve devlet gelirlerinden paylar.

Belediyelerin, öz kaynak olarak tahsis edilen gelirleri, verimsiz, fiyat ve gelir hareketlerine duyarlılığ az matrahlardan elde eder. Merkezi İdare gelirlerin 'en ayrılan payların bölüştürülmesinde ise, büyük şeh 'er aleyhine bir ayrım sözkonusudur. Miktarı çok d' ük olan devlet yardımları ise belli bir programa bağlı olmaksızın politik olarak yapıldığından devamlı, gü ı-lir ve önemli bir gelir kaynağı olmak özelliğinden .z-sundur. (Bu konuya daha sonra tekrar değinilece. .ir.)

O halde özellikle büyük kent belediyelerinin mali olanaklarını artırmak için belediyelerin mali ya ısını belirleyen yasalarda yapılacak bir yeniden düzenlemenin hangi ilkelerin ışığı altında oluşması gerekmektedir?

(Devam Edecek)

Uluslararası sendikal hareket ve Türkiye

— 1 —

1.1. ULUSLARARASI SENDİKAL HAREKET

1.1.1. I. Enternasyonal

«...Uluslararası İşçi Derneği.

Bir süre önce Londra işçileri Paris işçilerine Polonya konusunda bir çağrı gönderdiler. Onlara bu konuda birlikte davranmayı öneriyorlardı.

Paris'liler de, başında Tolain adlı bir işçinin bulunduğu bir heyet yolladılar. Tolain, tıpkı yoldaşları gibi) çok iyi bir çocuk, Paris'teki son seçimlerde gerçek işçi adayıydı. Londra Tüm Sendikalar Yerel Konseyi'nin ve Bright'le ilişkide olan, Genel Oy Hakkı için Ajitasyon Birliği'nin başkanı Odger ve Duvarcılar Sendikası Sekreteri duvarcı Cremer'in girişimiyle, 28 Eylül 1864 tarihi için St. Martin's Hall'de bir toplantı çağrısı yapıldı. Garibaldi yararına düzenlenen gösterileri olduğu gibi, Bright başkanlığında St. James's Hall' de Kuzey Amerika için sendikaların büyük toplantısını örgütlemiş olanlar da bu ikisiydi. Bu toplantıya Alman İşçileri adına katılıp katılmayacağı Le Lubez adlı biri aracılığıyla soruruldu ve bir Alman işçisini konuşmacı olarak mutlaka göndermem istendi. Eccarius'u salık verdim. Görevini en iyi şekilde yerine getirdi. Bizzat ben de, tribünde sessiz bir kişi olarak yer aldım. Bu kez, Paris gibi Londra'nın da gerçek «güçler» tarafından temsil edildiklerini bilerek, bu tür davetleri geri çevirmedeki alışkanlık kuralından vaz geçmeye karar vermiştim...

«Ağzına kadar dolu bir salonda yapılan toplantıda —çünkü hiç kuşkusuz işçi sınıfı hareketinin yeni bir atılımı kendini belli ediyordu—. Garibaldi'nin yaveri binbaşı Wolff, Londra İtalyan İşçi Birliği'ni temsil ediyordu. Genel Konseyi Londra'da bulunacak ve Almanya, İtalya, Fransa ve İngiltere'deki işçi birliklerini «kendi aralarında birleştirecek» bir Uluslararası İşçi Derneği'nin kurulması karar altına alındı. Bir Uluslararası İşçi Kongresi, 1865 yılında Belçika'da toplanacaktı. Toplantıda bir Geçici Komite belirlendi. İngiltere adına Odger, Cremer ve eski Çartistlerden, Owen'cilerden daha birçok kişi; İtalya adına Wolff, Fontano ve diğer İtalyanlar; Le LLubez vb. Fransa adına; Eccarius ve Almanya adına ben bu Komitede yer aldık.»

Marks, Uluslararası İşçi Serneği'nin ya da diğer adıyla I. Enternasyonal'in kuruluş toplantısını Engels'e bir ay kadar sonra yazdığı mektupta işte böyle dile getiriyordu.

İngiliz işçilerinin Fransız işçilerine 1863 yılında yaptıkları çağrı yalnızca Polonya sorununda dayanışma önerisi kapsamıyordu. Çağrıda şu cümleler de vardı: «Halkların kardeşliği, işçilerin yararı açısından son derece gereklidir. Çünkü, günlük çalışma süresini kısaltma ya da ücretleri artırma yoluyla toplumsal durumumuzu iyileştirmeye yönelik her çabamızda, daima daha az ücretle çalışacak olan Fransızları, Almanları ya da Belçikalıları getirtmekle bizi tehdit ediyorlar. Eğer bu (äyabancı işçi getirtme) yer yer gerçekleşmişse, hata, elbette ki kıta Avrupa'sındaki kardeşlerimizde değil; fakat, özellikle değişik ülkelerdeki sanayi işçileri arasında düzenli bir ilişkinin var-olmayışındadır. Böylesi ilişkilerin yakında kurulacağını ve kazançları en düşük olanları gelir dağılımından daha çok yararlandıracağını; kendi re zil cimriliklerine uygun şekilde bizleri en sefil durumlara sürükleyen rekabeti aramıza sokma çabasındaki efendilerin planlarını engelleyeceğini umut ediyoruz.»

I. Enternasyonel'in programını («Açılış Çağrısı») ve tüzüğünü Marks kaleme aldı. Marks'ın devrimci düşünceleri işçiler arasında henüz kök salmamıştı. Bu nedenle Markss, «Açılış Çağrısı»nı duru ve her işçinin anlayabileceği bir dille yazdı. Bununla birlikte, I. Enternasyonal'in programı Marks'ın bilimsel öğretisi ü... kurulmuştu. Program, üretim araçlarının özel mülkiyetinin kaldırılması ve devrimci yolla iktidarın alınması için bir proletarya partisinin kurulması gerektiğini vurguluyor; uluslararası alanda proletaryanın barış politikasından yana olduğunu belirtiyordu. «Çağrı», «Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!» sözleriyle son buluyordu.

I. Enternasyonal bir sendikal örgüt niteliği taşımıyordu. Tüzüğünde de belirtildiği gibi Enternasyonal'in Genel Konseyi, çeşitli ülkelerdeki işçi dernekleri ve birlikleri arasında ilişkiler kurmayı amaçlıyor; Enternasyonal üyelerinin, varolan birlikleri ve dernekleri ülkeler çapında da birleştirmeye çalışacaklarını ortaya konuyordu. Enternasyonal'in her ülkede kendi seksiyonları ve üyeleri vardı.

İşçi sınıfı gelişme çağındaydı. Büyük savaşımlardan, deneyimlerden geçmişti ve yenilerine hazırlanıyordu. Ekonomik savaşım ile politik savaşımın ayrılmaz bütünlüğü, bu savaşımın araçları ve yolları henüz geniş işçi kitleleri tarafından özümsenmemişti. Sendikalar çocukluk çağını yaşıyordu.

Marks'ın bizzat kumanda köprüsünde bulunduğu Enternasyonal, özellikle kapitalist gelişmenin beşiği olan Avrupa'da, işçi kitlelerinin her dü zeydeki pratik savaşımlarına yol gösterdi; işçi sınıfının bilimini onlar arasında yaygınlaştırdı.

Enternasyonal'in sendikalarla, sendikaların Enternasyonal'le ilişkileri vardı ve giderek güçlendi.

Marks, Enternasyonal Genel Konseyinin 9 Temmuz 1867 tarihli oturumunda onayladığı bir Çağrı'da, işçilerin sermayenin yeni buluşlar sayesinde artan gücü karşısında makinanın dişlileri haline geldiklerini, kendilerini korumak için kurdukları sendikaların yerel ya da ulusal düzeyde kaldıklarını, oysa patronların başka ülkelerden ucuz işgücü edindiklerini belirtiyor ve işçi sınıfının az çok başarı şansının ulusal örgütlerini uluslararası örgütlere dönüştürmeye bağlı olduğunu söylüyordu. Enternasyonal, sendikalar arasında uluslararası örgütlere dönüştürmeye bağlı olduğunu söylüyordu. Enternasyonal, sendikalar arasında uluslararası ilişkilerin gelişmesinde önemli bir rol oynadı. Örgütün 1871'deki Londra Konferansında aldığı bir kararda şöyle deniyordu: «Uluslararası İşçi Derneği'nin Genel Konseyi, geçmişte de olduğu gibi, bir ülkedeki sendikaların tüm diğer ülkelerde aynı meslekteki sendikalarla ilişkiye geçme doğrultusunda büyüyen eğilimi destekleyecektir.»

Enternasyonal'in 1869 yılında İsviçre'nin Basel kentinde toplanan 4. Kongresinde aldığı karar açıktır: «Kongre, çeşitli mesleklerde sendikalar kurmak için tüm işçilerin enerjiyle çaba harcamaları gerektiğini belirtir.» 4. Kongre bu kararda, sendikaların ulusal düzeyde birleşmeleri için çalışılmasını ister ve «sendikalar arasında uluslararası bağı sağlamak için Genel Konseyi görevlendirir.»

Enternasyonal'in kararlarından, açıklamalarından ve pratik çalışmalarından anlaşıldığı gibi, örgüt ve örgüt üyeleri, sendikaların kurulması, daha üst düzeyde birleştirilmesi ve uluslararası ilişkilerinin kurulup geliştirilmesi yolunda yoğun bir faaliyte göstermiştir.

Enternasyonal kısa sürede işçi hareketlerinin eylem merkezi durumuna gelmiştir. 1865 yılına doğru ekonomik bunalım nedeniyle yaygınlaşan grevler etrafında dayanışmayı örgütlemiş, patronların diğer ülkelerden grev kırıcı işçi getirmelerini engeleyici eylemlerde bulunmuştur.

(Devam Edecek)

Cumhuriyetin ilk yıllarında Belediyecilik anlayışının oluşumu (1923 - 1930)

(Dünden devam)

Jansen planı 23.7.1932'de Bakanlar Kurulunun 13209 sayılı kararnamesiyle onandı. Hazırlanan beş yıllık uygulama planı da 9.6.1934'te 21821 sayılı kararname ile uygulamaya konuluyordu. Jansen, 1938 yılı sonuna kadar Ankara İmar Müdürlüğünün danışmanı olarak kaldı. Planın elde edilmesiyle Ankara İmar Planı için kurulan genel çerçeve tamamlanıyordu.

Şimdi gelişen örgütleşme biçiminin özelliklerini değerlendirebilmek için bu örgütleşmeyi kısaca özetleyelim:

Rejimin başarısıyla özdeşleştirilerek politik gündeme giren bir konu, uluslararası bir yarışma ile seçilen bir plancı, yeni şehirleşmenin spekülasyonun aktif hale geldiği eski şehirden kopmasını sağlayacak bir ön karar, yeni gelişecek alanların istimlak edilerek uygulama örgütüne verilmesi, devletin genel usulleri dışında aktif olarak hareket etme olanaklarına sahip ve oldukça bağımsız bir imar müdürlüğü, Ankara'nın imarında aktif bir rol oynayacak bir banka. Bu örgütleşme biçiminin ve politik desteğin bugün için Ankara dahil hiç bir şehrimizin imar planının arkasında bulunmadığı açıktır.

Ankara'nın imarı Türkiye'deki diğer şehirlerin imarına bir örnek teşkil ediyor. Ankara deneyinden elde edilen sonuçlar Türkiye'deki imar mevzuatının şekillenmesinde en önemli etken oluyordu.

SON

KANİKÇİLİK

D ğanın ve toplumun ge lişi sini, mekanik hareket ya larına dayanarak açıkla ya çalışan görüşlere ve rile ad..

Mekanikçilik, doğa bilimle rin özellikle mekaniğin ge lişi iyle birlikte, mekanik tek bilgilerin ve yöntemin mu laştırılmasıyla ortaya çık ş en belirgin ifadesini me anik determinizm'de ve me nikçi dünya tablosunda olmuştur. Mekanikçilik, M s-öncesi burjuva made ğinin belirgin bir yanı oluşturmuş ve her türlü alist spekülasyona karşı ktığı için, kendi sınırlılığı karşın, uzun süre etkin olumlu bir rol oynamış.

Mekanikçilik, diyalektik ve tar sel maddeciliğin ortaya çık ından sonra felsefî yönden aşılmış, o zamandan bu yana bilgilerin gelişmesine bir engel olagelmiştir. Ayrıca doğa bilimlerindeki, özellikle fizik alanındaki yeni bulgular, 20. yüzyılın başında mekanikçiliğin çöküşüne yol açmıştır.

Mekanikçi kuram, bugün, daha geniş bir alanda, maddenin hareketinin çeşitli biçimlerinin niteliksel özelliklerini ve tabi oldukları yasal düzenlilikleri yadsıyarak, diyalektik maddeciliğe karşı kullanılan bir karşı-görüş biçimine bürünmüştür. Bu anlamda davranışçılık ve biyolojizm mekanikçidirler.

METAFİZİK

1) (öreti:) Duyumlarla algıladığımız deney dünyasının dışına taştığı varsayılan varlığın özüne ve anlamına ilişkin idealist öğretiye verilen ad..

Metafizik, Marks-öncesi felsefe tarihinde ve çağdaş burjuva felsefesinin dinsel eğilimli akımlarında -Yeni-Tomacılık- ilk felsefe anlamına gelir; yani, bir tarz temel felsefi bilim olarak, felsefenin tanrı, ruh, ölümsüzlük gibi ilk ve son sorunlarıyla uğraşır ve tüm diğer felsefi disiplinlerden önce gelen, onların üstünde yer alan temel bilim gibi bir şeydir.

2) (yöntem:) Diyalektik düşünme tarzının karşısında yer alan düşünme tarzı..

Metafizik düşünmenin belirgin özellikleri, nesnelerin ve fenomenlerin evrensel bağlamlıklarını yeterince açıklayamaması ya da hiç dikkate almaması, yani niteliklerin doğuşuna yol açan gelişmeyi yadsıması, nesnelerin ve fenomenlerin içinde, onların gelişiminin itici gücü olan bir takım çelişkilerin olduğunu kabul etmemesidir.

3) (sıfat:) metafizik, a) duyumlar-üstü, doğa-üstü, b) diyalektiğe, tarihe aykırı, anlamlarına gelir.

TRT-1

- 05.00 Açılış, Program
- 05.0? Türküler ve şarkılar
- 06.00 Kısa Haberler
- 06.02 Günaydın
- 07.30 Haberler
- 09.02 Çocuk Saati (1)
- 10.00 Kısa Haberler
- 10.21 Oyun Havaları
- 10.30 Hafta Sonu (2)
- 13.0 Haberler
- 13.1? Hafif Müzik
- 15.45 Silahlı Kuvvetler Saati
- 16.05 Çoksesli Koro
- 16.20 Halk Müziği Sanatçılarımız
- 16.45 Tangolar
- 17.00 Kısa Haberler
- 17.02 Dilek Kutusu
- 17.50 Hafif Müzik
- 19.00 Haberler
- 20.15 Çocuklarımız ve Biz
- 20.35 Fasıl
- 21.00 Kısa Haberler
- 21.02 Türk Hafif Müziği
- 21.17 Şarkılar
- 21.30 Dinleyici İstekleri
- 22.00 Kısa Haberler
- 22.02 Hafif Müzik
- 22.30 Solo Şarkılar
- 23.00 Haberler
- 23.10 Cumartesi'den Pazar'a
- 00.55 Günün Haberlerinden Özetler
- 01.00 Program ve Kapanış

TRT-2

- 08.00 Açılış ve Program
- 08.02 Gün Başlıyor
- 09.00 Türküler Geçidi
- 09.20 Gönül Tellmizi Titretenler
- 09.40 Dünden Bugüne Radyoculuğumuz
- 10.10 Türk Hafif Müziği
- 10.30 Şarkılar
- 11.00 Bilim Kurgu ve Müzik
- 11.30 Türküler
- 11.45 Küçük Konser
- 12.15 Açıklamalı Klâsik Türk Müziği Korosu
- 12.45 Türküler
- 13.00 Haberler
- 13.15 Çeşitli Klâsik Müzik
- 13.30 Halk Ozanları Bölge Sanatçıları
- 14.00 Öğretmenler Odası
- 14.20 Şarkılar
- 14.35 Türküler
- 15.00 Dilden Dile
- 15.20 Şarkılar
- 15.50 Türküler Geçidi
- 16.20 Arkası Yarın
- 16.40 Hafif Müzik
- 17.00 Saz Musikimiz Şarkılar
- 17.30 Yurttan Sesler
- 18.00 Beş Çizgiden
- 18.45 Türküler
- 19.00 Haberler
- 19.30 Hafif Müzik
- 19.45 Beraber Şarkılar
- 20.15 Çoksesli Koro
- 20.30 Haftanın Ülkesi
- 21.00 Müzik Söyleşileri
- 21.30 Erkekler Faslı
- 22.00 Beraber ve Solo Türküler
- 22.30 Hafif Müzik
- 23.00 Caz Sevenler İçin
- 23.30 Haberler
- 23.35 Saz Eserleri
- 23.55 Program ve Kapanış

TRT-3

- 07.00 Açılış ve Program
- 07.02 Güne Başlarken
- 08.00 Sabah Konseri
- 09.00 Türkçe Haberler
- 09.03 Merhaba
- 10.00 Müzik Stüdyosu
- 11.00 Öğleye Doğru
- 12.00 Türkçe Haberler
- 12.03 İngilizce Haberler
- 12.03 Sizin İçin Seçtiklerimiz
- 13.00 Müzik Köşesi
- 13.45 Müzik Bahçesinden
- 14.30 Klâsik Türk Müziği Korosu
- 15.00 Günün Konseri
- 16.00 Anıların Müziği
- 17.00 Türkçe Haberler
- 17.03 İngilizce Haberler
- 17.08 Çağdaş Türk Sanat Müziği
- 18.00 Gençler İçin
- 19.00 Plâk Dolabından
- 20.00 Dünden Bugünden
- 21.00 Günümüzde Caz
- 22.00 Türkçe Haberler
- 22.03 İngilizce Haberler
- 22.06 Gecenin Getirdikleri
- 23.00 Cumartesi Konseri
- 24.00 Gece ve Müzik
- 01.00 Program ve Kapanış

TELEVİZYON

- 17.00 Haberler
- 17.05 Evdeki Doktor
- 17.30 Flipper
- 18.00 Guguklu Saat
- 18.30 19. Yüzyıl (3)
- 19.30 Zaman Tüneli
- 20.30 Haberler
- 21.15 Beş Dakika
- 21.20 Hayatım Roman (1)
- 22.00 Bizden Size
- 23.00 Baretta
- 23.55 Haberler

Eylemde ve Gerçekte HUKUKUN PAYI

Öte yandan iki sistemden birine ait şu veya bu konudaki mevzuatın farklı hükümleri sadece arızi olabilir, salt bir tarihi konjoktürden ileri gelebilir veya sadece belirli bir gelişme dönemini yansıtabilir.

— 101 —

Hiç değilse, hiç bir şey kazandırmayacak olan böyle bir araştırmayı gereksiz buluyorlardı.

Fakat bu çekingenlik bugün artık geride kalmıştır ve sosyalist ülkelerin hukukçuları hem kendi araştırma merkezlerinde hem de uluslararası karşılaşmalarda mukayeseli çalışmalara geniş ölçüde eğilmeye başlamışlardır.

Çünkü kıyaslama mutlaka benimseme veya özümleme demek değildir.

Hatta denilebilir ki, farklı sistemleri birbiriyle karşılaştırmadan sağlam bir hukuki çalışma yapmaya imkân yoktur. Şu anlamda ki, bir hukuk kurumunu veya olayını, başka kurum veya olaylarla ilişkileri içinde (ister farklı sistemler, ister aynı sistem içinde farklı alanlar veya dönemler söz konusu olsun ele almadan kendilerine özgü karakter ve niteliklerini meydana çıkarmak olanak dışıdır.

Bu o kadar doğrudur ki, kendi hukuk sistemine özgü bir kurumu izah etmek isteyen bir kimse, bunu faydalı bir şekilde yapabilmek için mutlaka okuyucularının ortak hukuk sisteminde bu kurumun karşılığını teşkil eden verileri bilmek ve dikkate almak zorundadır.

Bunu yapmadığı takdirde, okuyucuları bunu kendiliklerinden yapacaklar, fakat kendi bildikleri gibi yapacaklardır, ve bu yüzden yazar belki de maksadının iyi anlaşılmamış olmasının sıkıntısını çekecektir.

Görülüyor ki, karşılaştırma sadece mümkün değil, ayrıca faydalıdır da; hatta sadece faydalı olmakla da kalmayıp bir yerde kaçınılmaz sayılabilir; hatta hatta sadece kaçınılmaz olmakla da kalmayıp, taraftarlarının veya aleyhtarlarının iradesinden bağımsız olarak herkesin kafasında yer etmiş bir şeydir.

Farklı sistemleri karşılaştırmak sadece bir zorunluluk olmakla kalmayıp, Marksistler bu mukayeseyi geliştirirler, zenginleştirirler, ona bilimsel değerini verirler. Daha doğrusu, sadece Marksistler bu karşılaştırmayı bilimsel bir yaklaşımla yapabilmek durumundadırlar: yukarda da belirtmiş olduğumuz gibi, teorik bir irade ile pratik isteler arasında bir keşisme noktası olan hukuku yarar sağlayacak bir şekilde incelemek istiyorsak, yasanın metniyle yetinmeyip onu sürekli olarak gerçek hayatın mihenk taşına vurmak zorundayız.

Bilimsel bir mukayese, bu nedenle, hukukun dayandığı, üzerinde kaydığı veya parçaladığı gerçeği çok iyi bilmemizi gerektirir. Dolayısıyle gerçek bir karşılavtırma ancak kendi hukuki sistemleri ni «yaşayan» hukukçuların bir araya gelmeleri ve işbirliği yapmaları sayesinde mümkün olabilir.

İşin en ilginç yönü de şudur ki, mukayeseli hukuk çalışmasının temeline inen bu materyalist anlayış, sistemler arasında bir mukayesenin de ötesinde, aynı sistemin kurumları arasında öteden beri yapılagelen geleneksel karşılaştırmaları da daha verimli kılmakta ve bizzat bu sistemin bünyesi için de ilerici yönde araştırmalara canlılık katmaktadır.

Son olarak, deneyler göstermektedir ki, sistemler arası mukayeseli araştırmalar zıt şeylerin karşılaştırılmasından ibaret olmayıp, saptanabilecek ortak noktalar, gerçek veya zahiri benzerlikler yönünden de zengin bir düşünce kaynağıdır.

2. Karşılıklı bir etki

İki sisteme ait mevzuatın sadece zıtlıklar göstermediği bir gerçektir.

Toplum hayatının düzeni ile ilgili her şeyin (ister idam öldürme ister gereksiz yere bir trenin imdat zilini çalmak yasağı söz konusu olsun) iki sistem arasında ortak bir düzenlemenin temelini teşkil ettiği açıktır.

Kimi insan hakları iki sistem tarafından ortaklaşa tanınmış ve hukuki güvence altına alınmıştır.

Bazı kurumsal mekanizmalar (parlamento çalışmaları, planlamanın bazı teknik yönleri) da sistem farklarından etkilenmeyen olgulardır.

Öte yandan, iki sistemden birine ait şu veya bu konudaki mevzuatın farklı hükümleri sadece arızi olabilir, salt bir tarihi konjoktürden ileri gelebilir veya sadece belirli bir gelişme dönemini yansıtabilir; sistemin özüne değinen temel ve karakteristik bir niteliği bulunmayabilir; hatta aynı sistemin içinde bile, sistemin özünü değiştirmeyen ve ilkelerine ters düşmeyen yeni bir çözüm yolunun getirildiğine veya kurumsal planda bir değişiklik yapıldığına rastlamak pek âlâ mümkündür.

(Devamı var)

Dünya Sendikalar Kongresi Belgeleri

DSF, iyi bir yaşam, özgürlük, bağımsızlık ve barış için kavga veren halkların ve işçilerin yanında kararlılıkla yer alarak, kendine özgü araçlarla ve biçimler altında, bu savaşımlara çok çeşitli yönden katkıda bulunmuştur.

— 1 —

A1. PIERRE GENSOUS'UN TARTIŞMALARA GİRİŞ RAPORU

Bayanlar, Baylar,
Değerli Dostlar,
Değerli Arkadaşlar,

Bu 9. Dünya Sendikalar Kongresi, daha birkaç aydan beri, gözlemcilerin ilgisini çekti ve yorumlarını esinlendirdi; işçilerin ilgisini uyandırdı.

Bunun nedenler vardır. Bu nedenleri, uluslararası yaşamda pek az ülkenin etkilenmediği kadar sayısız olayları yaratan yoğun hareketlilikte buluyoruz 9. Dünya Sendikalar Kongresi'nin uyandırdığı ilgi:

— Güncel büyük sorunların çözümü için uluslararası düzeyde eylemin gerekliliği konusunda keskinleşen bilinçlenmede;

— Modern diye nitelenen, ama daha şimdiden derin değişikliklere gebe olan bu kapitalist toplumda halkların ve işçilerin içinde bulundukları durumda;

— Sendikal dünyada DSF'nin oluşturduğu ilgi merkezinde ve söyleyeceği, yapacağı ve ne hale geleceği karşısında gerek duyulan bekleyişte saklı bulunmaktadır.

DSF gerçekten, daima halkların ve işçilerin yanında olmaktan onur duyuyor. Onların savaşlarına daha etkili bir biçimde katılmak, onlara daah iyi hizmet etmek; işte bugün de, bu 9. Kongre'de başlıca bunlar olacaktır.

Gezegenimizde, 20. yüzyılın bu son çeyreğinde, milyonlarca insan, erkek ve kadın, kötü, hatta çok kötü koşullarda yaşıyor. Açlık, kötü beslenme, cehalet, aşılamayan hastalıklar, işsizlik, sefalet utanç veren gerçeklerdir.

Bu durumu değiştirmek istiyoruz biz: eşitsizliklere, dünyada milyonlarca insanı maddi ve manevi olarak sakatlayan korkunç kötülüklere son vermek istiyoruz.

İşçinin, onura, özgürlüğe, iyi bir yaşma, barışa hakkı vardır. O, boynunu eğmek istemiyor artık. O dönemler geride kaldı. İşçi savaşıyor. Yakın ve uzak kardeşleriyle birlikte kavga veriyor. Çoğunlukta utkuya ulaşıyorlar. Hep birlikte, daha çok başarı elde etmek istiyorlar. Bu dünyanın değişmesini istiyorlar. DSF bu kavki Kongre'mizin ana konusu: «Halkların bağımsızlığı ve barış içinde, özgürlüklerin, ekonomik ve toplumsal ilerlemenin, iyi - yaşamın gelişeceği bir dünya için, güncel saavşımlarda sendikaların ve işçilerin dayanışması ve birliği uğrunda her çabayı göstermek» olarak saptanmıştır.

Bu Kongre'ni, itenliğinin önde gelen unsurunu oluşturan geni ştemsil yeteneği dikkate alındığında, bu raporla, öne sürdüğümüz çözümlemelerimizi, yönelişlerimizi ve eylemimizi, sizlerin dikkatinize ve yargınıza sunmak stiyoruz.

Arzumuz, çalışmalarımızın sonunda tartışmadan hepimizin zenginleşmiş olarak çıkmamız ve vardığımız sonuçların, işçilerin savaşımlarına ya rdımcı olabilmesi, onların başarılarına katkıda bulunabilmesidir.

8. Dünya Sendikalar Kongresi'nden bu yana önemli başarılar elde edilmiştir.

Vietnam halkının, 8. Dünya Sendikalar Kongresi'nin arifesinde gerçekleşen tarihsel zaferinin dünyanın politik evrimi üzerindeki yansımaları devam etti. Portekiz halkının faşizme karşı sürdürdüğü savaşımla uyum içinde, Angola, Mozambik, Gine-Bissau ile, Cap Vert, Sao Tome ve Principe Adaları halklarının verdikleri yiğit saavşımın darbeleri altında Portekiz sömürge imparatorluğu çöktü. Emperyalist müdaahleye utkanlıkla karşı koyan Angola, devrimini pekiştirdi.

Hint Okyanusunda, Karaibler'de birçok ülke sömürge boyunduruğuna son verdi. Yunanistan'da, Portekiz'de ve İspanya'da faşizm tasfiye edildi. Helsinki antlaşmaları, halklar arasında işbirliği, barış yanyana yaşama yolund Avrupa barışçı güçlerinin savaşımında önemli bir aşamayı belirledi.

Sosyalizmi inşaa etmekte olan ülkeler, pek çok alanda başarılarını pekiştirdiler ve dünyada barışın, yumuşamanın, uluslararası dayanışmanın pekiştirilmesinde daha büyük bir rol oynadılar.

İşçiler ve sendikaları, zorlu saavşımlar örgütleyerek, çalışma ve yaşama koşullarının iyileştirilmesi uğrunda birçok başarılar elde ettiler ya da başarılarını pekiştirdiler.

Halkların kurtuluşu, ekonomik ve politik tam bağımsızlıkları, yeni bir dünya ekonomik düzeni için sürdürülen hareket yeni boyutlar edindi. Şimdi bu hareket ve anti-emperyalist amaçları daha bir kesinlik kazanmıştır. Bu hareket, uluslararası alanda çok önemli bir yer edinmiştir.

Silâhsızlanma, barış yumuşama, işbirliği fikirleri yeryüzündeki milyonlarca kadını ve erkeğine yerleşmiş özlemlerdir artık. Milyonlarca insan, bu özlemler uğrunda daha kararlı olarak davranmaktadır.

Bu başarılar, bu gelişmeler, gökten sembille inmiştir. Bunlar, halkların, işçilerin ve sendikaların sürekli savaşımlarının sonucudur. DSF, iyi bir yaşam, özgürlük, bağımsızlık ve barış için kavga veren halkların ve işçilerin yanıda kararlılıkla yer alarak, kendine özgü araçlarla ve biçimler altında, bu savaşımlara çok çeşitli yönden katkıda bulunmuştur.

Bu durumda, emperyalizmin gerilediği ortaya çıkmıştır. Ancak emperyalizm bugüç duruma gelmiş olsa bile, daha iyi bir dünyaya doğru, emperyalizmin tepkileri olmaksızın utkuya atlayarak, kolayca yol alınabileceğini düşünmek, bizim açımızdan ihtiyatsızlık olur. Kendini savunma halindeki emperyalizm yeni taktikler, yeni yöntemler geliştiriyor; ulusal kurtuluş ve bağımsızlık hareketini, istemlerin elde edilmesi uğrundaki savaşımı egemenlik altına almak için güçlerini yeniden düzenlemeye çalışıyor. Elinden geldiği her yerde, hâlâ zoryoluyla, baskıyla, özgürlüklerini boğazlanmasıyla kendi çözümlerini dayatmaya çabalıyor. Bununla birlikte, Pinochet Somozo, Geysel, Mendez, Smith, vb.ditatörlerin başında bulunduğu rejimler ya da İsrail tarafından kullanılan yöntemler, halklarla dayanışmaya giren dünya kamuoyu önünde gittikçe daha çok itibar kaybediyor. O halde emperyalizm, önünde kendi egemenliğine dokunmayacak yedek çözüm yollarının arayışına yöneliyor.

Bununla birlikte, bugünkü güçler dengesi elde edilen başarıların pekiştirilmesi, yenilerinin kazanılması için perspektifler sunmakta; halklara ve uluslararası dayanışma hareketine daha geniş olanaklar tanımaktadır.

(Devam Edecek)

K. ZELINSKI

SOVYET EDEBİYATI

Tarihsel bakımdan geri kalmış ve tam gelişmelerinin en iyi halkların düzyazı türündeki hızlı örneklerinden biri de Cengiz Aytmatov'un hikâyeleridir. Sovyetler Birliği dışında da yankı uyandıran Cemile bunlar arasında sayılabilir

— 146 —

Ve bu küçük Dağıstan, eserleri Rusça'ya çevrilen ve bugün Sovyetler Birliği dışında bile tanınan şairler yetiştirmiştir. Avar dili yazarları arasında (Avarlar 200 binlik bir nüfusla Dağıstan'ın en büyük ulusudur) Gamzat Tsadasa ve oğlu Rasul Gamzatov sayılabilir. Lazgilerin övündükleri şairleri, bir halk şairi veya 'aşık' olan ve Maksim Gorki'nin "Yirminci Yüzyılın Homeros'u" olarak adlandırdığı Süleyman Stalski'dir.

Devrim öncesinde sözlü edebiyat geleneğini sürdüren Sovyet halk şiiri, radyo ve yayınevleri çağına yeni bir canlılık kazanmıştır. Boyunlarına ilkel telli sazlarını, örneğin Kazak domra'sını Uzbek veya Tacik dutara'sını takip, steplerde, dağ yollarında gezinen halk ozanları arasında çok renkli kişilere rastlanır. Sovyet zaferlerini türküleştiren ve geçmişin feodal törelerini eleştiren Kazak akin'i Cambul'u hatırlayalım.

Ama, edebiyat türlerinin gelişmesi içinde düzyazı, özellikle de roman kuşkusuz haklı olarak en önemli tür sayılır. Çok boyutlu, çağdaş sosyo-psikolojik roman sadece Ruslara, Ukraynalılara, Ermenilere, Gürcülere, Azerbaycanlılara, Estonyalılara, kısaca uzun sürelerden beri roman geleneği olan uluslara özgü değildir. Letonyalı romancı Vilis Lasis'in ve Anrej Upit'in, Estonyalı Rudolf Sirj ve Aydu Hint'in, Gürcü Leo Kiaşeli ve Konstantin Gamsakürdiya'nın Ermeni romancıları Derenik Demirciyan ve Stefan Zoryan'ın, hikâyeci Aksel Bakunts'un adları yeteri kadar tanınmıştır. Devrim öncesinde bu edebiyat türünü tanımayan'ın, hikâyesi Aksel Bakunts'un adları yeteri kadar tanışmışlardır. 1930'lardan önce yazıları bile olmayan Büryatlalılar ve Tüvalılar, sözlü edebiyat özellikle şiir geleneği yanında, düzyazılı edebiyat türlerini de denemeye başlamışlardır.

Tarihsel bakımdan geri kalmış halkların düzyazı türündeki hızlı ve tam gelişmelerinin en iyi örneklerinden biri de Cengiz Aytmatov'un hikâyeleridir. Sovyetler Birliği dışında da yankı uyandıran Cemile bunlar arasında sayılabilir. Bu en çağdaş edebiyat yöntemlerinin kullanıldığı ince bir psikolojiye bürünmüş bir aşk hikâyesidir. Kırgız halkının, devrim öncesinde kendi yazıları bulunmadığını (Türkçe konuşan tüm halkların kullandığı Arap harflerinden başkasını bilmediklerini) ve bir milyon kadar nüfuslu bu küçük halkın, devrimden önce tümüyle cahil olduğunu, otlaklar arasında göçebe bir hayat sürdüklerini ve 1920'lerde bile yaşama biçimlerinde göçebe kabile yaşamının pek çok izine rastlandığını geçerken hatırlatmak isterim. Çarlık rejimi altında, sömürgeci baskılar öylesine artmıştı ki, bazı kabileler ve halklar sadece kültür bakımından değil gerçek fizik anlamda da yokolma yoluna girmişlerdi. Birçok halk, geleneksel ve göçebe bir hayat sürüyordu ve bunların kültür düzeyi, yazılı bir edebiyatın söz konusu olmasına bile imkân vermemekteydi. Çarlık Rusya'sında her türlü ulusal sanata karşı yöneltilen baskılar ve bürokrasinin zorladığı vahşi "Ruslaştırma" süreci, bu "halklar zindanı"nda yaşayan tüm hakları, yazıları bile olmayanlar kadar, Gürcüler, Türkler, Ermeniler, vs gibi binlerce yıllık kültür geleneklerine sahip ulusları da etkisi altına almıştı. Ama zincirler koparıldı ve her şey değişti. Bugün Sovyet halklarının pek çoğunun edebiyat hayatlarının belirleyici özelliği, edebiyatın, kültürün, basının, kitaplıkların hızlı gelişmesi, ulusal halk sanatının klasik anıtlarının keşfi, kendi tiyatro sanatlarının, tiyatrolarının, müziklerin yaradılışı ve bütün bunların gitgide hızlanması ve toplumsal boyutlarının genişlemesidir. Uzun dilsizlik yıllarından sonra gelen bu yeniden doğuş ve çiçeklenme, pek çok şeyi, bu arada ulusal edebiyatların konularını ve biçim özelliklerini açıklar.

Bir Tacik şairi olan İranlı devrimci Gassem Lahuti 1935 yılında Paris'te yapılan kültürün korunması konulu kongrede şunları söylemiştir: «Muhammet ve İsa'nın ölüleri dirilttikleri kuşkusuz masal ve efsaneden ibarettir. Ama onlardan söz edilir, üzerlerine masallar, efsaneler düzülürdü. Şairler türküleştirirlerdi onları. Oktobr Devriminin yeniden hayata kavuşturduğu halklar ise gerçek bir olgudur. Ama kimse onlardan sözetmedi. Bu halkların adları sözlüklerde bile geçmez. Steplerde ve tunduralarda, dağlarda vadilerde, Türkmenler, Tacikler, Nenetler, Uygurlar. Kara-Kalpaklar ve irili ufaklı, yerleşik veya göçebe, daha pek çok halk, unutulmuş olarak yaşıyorlardı.»

Ulusal kültürleri saran bu gerçek devrimin, yüzlerce belirtisi sayılabilir. Yarım yüzyıldan fazla bir süre boyunca (1845 - 1917) arasında(Tataristan'ın başşehri Kazan kitaplığında Tatar dilinde yüz kadar kitap vardı. Sadece 1934 yılında Tatarca 145 yeni eser yayınlandı. 1961'de bu dilde yayınlanan kitap sayısı 2057 olmuştu ve 24 milyon baskı yapmıştı bu kitaplar. Ulusal temaları işleyen, asla devrimci olmayan büyük Tatar yazarı Galimyan İbrahimov'un (Kazağın Kızı hikâyesi, Zamanımız Romanı) eserlerine bile, Çarlık sansürü tarafından el konulmuş ve bu eserler ancak Oktobr Devriminden sonra yayınlanabilmişti.

Oktobr Devriminden sonra, İbrahimov, Beşir Gafuri vs. gibi yaşlı yazarlar okurlara erişmeye başlarken, yeni Sovyet yazar kadroları da doğdu.

Gürcü yazar M. Cavakşvili, Sovyet Gürcü edebiyatı konusunda şöyle yazar: «Kültürümüzün kazanmaya başladığı yaygınlığı kavrayabilmek için, on onbeş yılda yayınlanan Gürcü eserlerinin, Gürcü halkının üçyüz yıllık tarihi boyunca yayınlanmış tüm eserlerden fazla olduğunu hatırlatmak yeter.

(Devam edecek)

Bayağı görgüye dayanan düşünüş, günlük yaşamdaki çelişkili gerçeklerle çatıştığında, saçma bir şeyden kaçıyormuşcasına bu gerçeklere sırt çevirir ya da çok çok çelişkinin bir yanını kesinleştirerek o yana şiddetle yüklenir

Gençlik ve Toplum

— 47 —

Marksçı-Leninci felsefenin pek çok yardımda bulunabileceği yer işte burasıdır. Çünkü bu felsefe, kişinin evren hakkında bütünsel bir görüş edinmesini, onun yasalarını ve bu yasaların karşılıklı bağlantılarını kavramasını sağlar.

Bugün bilim bahçesi ne denli büyük ve çeşitli olursa olsun, bizi çevreleyen evrenin bütününü, en genel çizgileriyle bile kapsayamaz. İnsan bilgisi, sağlamca oturmuş ve deneysel olarak kanıtlanmış gerçekler ve yasalarla yetinip kalmaz. Bu aşamanın ötesine geçerek, bilimlerin henüz tanıyıp araştırmadığı alanlar konusunda en azından yaklaşık bir fikir edinmeye çalışır. Bilimlerin keşfettiği ayrı ayrı parçaları organik bir bütün halinde düzenlemeye çalışarak maddenin görünüşü konusunda eksiksiz bir genel görüş kazanmaya uğraşır.

Felsefi düşünme, bizi çevreleyen evren konusundaki bilgimizi tamamlamamıza yardım eder. Sübjektif, kendiliğinden gelme bir biçimde değil, yüzyıllardan beri akıp gelen insan bilgisinin sonuçlarını genelleştirerek ufuklarımızı genişletir. Bu yüzden felsefe bir tarihtir ve insan düşüncesinin nihai ürünüdür.

Bilim bahçesine daha yeni giren ve kendi payına düşen özel alanda çalışmaya başlayan genç bir bilim adamının, tüm araştırma alanları konusunda kendine özgü fikirler oluşturması iyi olur. Onun bilimsel varsayımları seçişini, bu varsayımların deneysel olarak doğrulanma başarısını ve son tahlilde, araştırmanın ortaya koyduğu sonuçlardan çıkarılan teorik vargıların niteliğini büyük ölçüde belirleyen bu fikirlerdir. Bilim adamı, ister beğensin, ister beğenmesin, belirli bir dünya görüşünün, belirli bir felsefenin egemenliğindedir. Bu, ya sağlam bir bilimsel felsefe, diyalektik maddeciliğe dayanan bir felsefedir, ya da bilimsel yönden çürük bir felsefe olabilir.

Ne var ki, diyalektik maddeciliğin temel kurallarını öğrenmek ya da bu kuralları yerli yersiz her zaman aktarabilmek yeterli değildir. Zekici ve üretici biçimde düşünme yeteneğini geliştirmek demek, her şeyden önce, Marksçı-Leninci dünya görüşünü ve diyalektik maddeciliğin yöntemini özümleyebilmek demektir. Pekâlâ sorabilirsiniz: «Çağdaş felsefe düzeyinde düşünmek, diyalektik olarak düşünmek... Bu ne demektir?» Bu soruyu yanıtlamak için, önce bilimsel düşünme ile gelişi güzel akıl yürütme arasındaki ayrılığı ortaya koymamız gerekir.

Eski bir efsaneye göre, bir gün Miletli Fales, her zamanki yürüyüşlerinden birini yapıyordu. Filozof, dünyaya özgü boş şeyleri unutmuş bir halde gökyüzüne bakarak ve çevresindeki olayları küçümseyerek yürüdü de yürüdü. Dosdoğru gidip bir çukura düşünceye kadar. Onun çukura düştüğünü görenler gülmeye başladılar ve yaşlı bir kadın, alaylı alaylı şöyle dedi: «Burnunun ta dibinde ne olduğunu göremezsen, gökyüzünde neler olup bittiğini nasıl bilebilirsin?»

Hegel, kendi payına, filozofların gidip bir çukura düşme tehlikesinde olmayan insanlara güldüklerini, çünkü bu insanların zaten bir çukurda bulunduklarını ve kafalarını kaldırıp gökyüzüne bakma diye bir sıkıntılarının olmadığını belirterek, alaylı bir şekilde bu olayı sık sık anımsamıştır.

Sözü edilen olay, iki tür düşünüş arasındaki temel ayrılığın iğneleyici bir anlatımıdır: Birisi bayağı, tekdüze ve duygusal; ötekisi ise soyut. Birinci durumda evren duyumlarımız yardımıyla gördüğümüz ve duyduğumuz şeydir. İkinci durumda, olaylara dayalı, dışa dönük ve görünüşte olan; duyulanla ve görülenle uyuşmayan özü ve anlamı (evrensel ve akla uygun olguları) gizler. Birinci türden düşünüşe sahip olan bir kişiye göre, güneş doğudan doğup batıdan batar; ikinci türden düşünüşe sahip olan bir kişiye göre ise, Dünya, Güneşin çevresinde döner.

Pek ince düşüncelere saplanma, en basit ve bu yüzden de en sığ belirlemelerin üzerine çıkamaz. Sözcüğün en kötü anlamıyla soyuttur. Bu türden düşünüşe sahip olan bir kişi, deyimi uygun düşerse, çoğunlukla yüzeydeki olayları anlamakla yetinir; kafasını kaldırıp gökyüzüne bakmayı gerekli görmez. Bir ve aynı ırmaktan iki kere geçilemeyeceğini söyleyen Heraklitus'un diyalektiğinden farklı olarak diyalektik olmayan düşünme biçimi, «Volga'nın Hazar Denizi'ne döküldüğü» gibi açıkça görülen olayların yüzeysel bir görünümüyle yetinir.

Bayağı görgüye dayanan düşünüş, günlük yaşamdaki çelişkili gerçeklerle çatıştığında, saçma bir şeyden kaçıyormuşcasına bu gerçeklere sırt çevirir ya da çok çok, çelişkinin bir yanını kesinleştirerek o yana şiddetle yüklenir. Bu tür düşünüşe sahip olan bir kişi için, her şey ya karadır, ya da ak; her şey düzenli ve basit sıralanmıştır. Böyle bir kişi, ancak düz bir çizgi üzerinde düşünme eğilimi gösterir: Ya evet, ya da hayır. Ve onun zekâsını aşan her şey, mutlaka şeytan işidir. Yunan filozofu Eleali Zenon, maddenin özünü kavramaya uğraşırken düşüncesinin sık sık karşılaştığı başa çıkılmaz engelleri çok iyi anlatmıştır. Bu düşünür şöyle yazıyor: «Achilles kaplumbağaya yetişebilir mi?» Yanıt basit gibi görünüyor. Ama, diyor filozof, Achilles ileriye doğru bir adım atarken kaplumbağa da yavaş yavaş belli bir yol alır.

(Devam edecek)

"Teslim Olmayanlar Ölmez"

Nikolai Chukovsky

Slava, korkuyla ona baktı. Yermakov Lunin'e dönerek devam etti. "Gerçeği söylemek gerekirse bu çocuk konusunda hepimiz suçluyuz. Onu yanımızda görmek hoşumuza gidiyor, ondan ayrılmak istemiyoruz, fakat böyle davranmakla onun geleceğini mahvediyoruz

— 122 —

Kuznetsov, yeni subay giysilerini giyerek ve asteğmen sırmalarını takarak ilk kez Lunin'e gelmişti. O sırada tevazu göstererek hemşirenin pencereleri silmesine yardım eden doktor, birden başka bir insan kesiliverdi. Elindeki ıslak bezi bir köşeye atarak, «Merhaba, teğmen» dedi. «Ayıp sana, Bu üniformayı ıslatmak gerekti. Senin içki içtiğini bilmiyor muyum sanıyorsun? İçmekte haklısın da! İnsan alay doktoruna bir gece uğrayıp da onunla bir kadeh içmez mi? Birlikte kafamızı bulurduk.»

Kuznetsov'un rengi birden sarardı. Doktor nihayet yanlış bir hareket yaptığını anlayarak sustu.

Kuznetsov, sesinde bir gariplik olmakla beraber, ilk önce sakin bir tavırla, «Ne demek istediğini anlıyorum, doktor,» dedi. «Bunu kendiniz mi düşündüğünü, yoksa başkasının mı kafanıza sokuğunu bilmiyorum. Buna aldırmıyorum da. Fakat kimsenin bana gülmesine müsaade edemem, anladınız mı? Yönetmelikte bununla ilgili bir şey yoktur. İçmeyeceğim!»

Son kelimeyi söylerken bağırmış ve doktora doğru bir adım atmıştı. Yüzünde öyle bir ifade vardı ki, Lunin'in bile hasta bacağını unutup kendisini iki adamın arasına atmak için yerinde doğrulmasına yol açtı.

Bununla beraber, Kuznetsov, birden geri döndü ve dışkapıyı çarparak klinikten çıktı.

Doktor, odanın ortasında şaşkın bir durumda arkasından bakakalmıştı. Kuznetsov un niçin kendisine gülündüğünü sandığını yeni yeni anlamağa başlıyordu. Lunin'e bir şey söylemek istedi, fakat sonra hastasına suçlu bir ifadeyle bakarak vazgeçti. Bu olaydan sonra Lunin, doktorun bir daha saf ispirtodan söz ettiğini duymadı.

Lunin'in en sık gelen ziyaretçilerinden biri de kuşkusuz Slava idi. Klinikte kendisini evindeymiş gibi hissediyor, hatta yemeklerini bile Lunin'le yiyordu. İlk ziyaretlerinde çok sarsılmış ve korkmuş görünüyor ve sık sık Lunin'in eline yapışarak, «Acıyor mu?» diye soruyordu.

Lunin, ona «Eh, biraz.» diye cevap veriyordu.

«Çok acıdığını biliyorum.»

Slava, Sibirya'ya gönderilmesi işini bir türlü kafasından çıkaramıyordu.

Nasıl çıkarabilirdi? Yermakov ile her karşılaşışında, ona Sibirya'dan ve oradaki teyzesinden söz ediyordu. Yermakov, Slava'yı Sibirya'ya göndermesi gerektiği fikrine gittikçe daha fazla inanıyor ve etrafta konuşmaktan kaçınmadığı bu düşüncesini uygulamak için uygun bir zaman bekliyordu. Çocuğun, okula gitmeden ve bir şey öğrenemeden büyümesi onu çok rahatsız ediyordu.

Bir gün Slava, Lunin'in başucunda otururken içeri Yermakov ile Deyev girdiler. Her zamanki gibi Yermakov'un Slava'ya ilk sözleri, ona Sibirya'ya gitmesi ve okuluna devam etmesi gereğini hatırlatmak oldu.

«Cahil bir insan olarak yetişiyorsun. Günümüzde cahil bir insanın, hiç bir işe yaramadığını, toplumun yararsız bir üyesi olduğunu biliyorsun.»

Slava, korkuyla ona baktı.

Yermakov Lunin'e dönerek devam etti:

«Gerçeği söylemek gerekirse bu çocuk konusunda hepimiz suçluyuz. Onu yanımızda görmek hoşumuza gidiyor, ondan ayrılmak istemiyoruz, fakat böyle davranmakla onun geleceğini mahvediyoruz. Onun bir insan olduğunu, oyuncak olmadığını unutmamamız gerekir. Okula gitmezse, Slava'ya yazık olur.»

Birden Deyev söze karıştı:

«Yoldaş Komiser, izin verirseniz, onun eğitimini ben üzerime alacağım.»

«Sen mi?»

«Evet. Hayata ilk atıldığımda niyetim öğretmen olmaktı. Bu nedenle öğretmenlik kurslarına da katıldım...»

Yermakov karşı koydu.

«Senin omuzlarında bir sürü iş var, Deyev. Boş zamanın olduğuna hiç inanmıyorum.»

«Boş zaman bulurum ben.»

«Üstelik ona öğretmenlik edeceksen, bu konuyu ciddiyetle ele alman gerek.»

«Çok ciddiyim, Yoldaş Komiser.»

Bunda kuşku yoktu. Alayda herkes, Deyev'in üzerine aldığı her işte ne denli ciddi olduğunu bilirdi. Teklifi kabul edildi. Yermakov, bu koşullar altında Slava'nın alayda kalmasına bir süre daha izin verdiğini söyledi. Ayrıca Slava'ya, derslerini ciddiye almayıp Deyev'e itaat etmediği takdirde, onu Volkhovstrol'dan trene bindirdiği gibi teyzesine göndereceğini söyledi.

Ve böylece Slava, Deyev ile çalışmağa başladı. Bu işe pek arzulu başladığı söylenemezdi. Okuldayken de iyi bir öğrenci hiç olmamış ve savaş sırasında öğrenme yeteneğini epeyi yitirmişti. Ayrıca, bildiği her şeyi de hemen hemen unutmuştu. Buna rağmen Deyev onu ciddiyetle ele aldı ve sabırla her şeyi baştan öğretmeğe başladı. Teyzesine gönderilme korkusu, Slava'nın her sabah oturarak birkaç saat ders çalışmasını sağlıyordu. Bunu takiben, defterlerini, biraz çekindiği Deyev'e göstermeden önce, Lunin'e düzelttiriyordu.

Bu arada, Yermakov ve Lunin tarafından babasına bir mektup yazılarak Slava'nın alayda bırakılması rica edilmiş, öğreniminin burada sağlanacağına söz verilmişti.

Slava, bir gün kliniğe, Lunin'in, doktorun tayin ettiği tarihten önce yataktan kalkmasına yol açan bir haber getirdi. Küçük çocuk bağırarak içeri girdi:

«Geldiler! Geldiler!»

«Kim geldi? Ne geldi?»

«Uçaklar! Filomuz için on uçak geldi! Birinci ve Üçüncü Filolara verilenlerin aynısı geldi!»

Lunin, «Bana pantolonumu verin, doktor,» dedi.

Yıldırım hızıyla giyindi, bir baston yakaladı ve topallayarak klinikten dışarı çıktı.

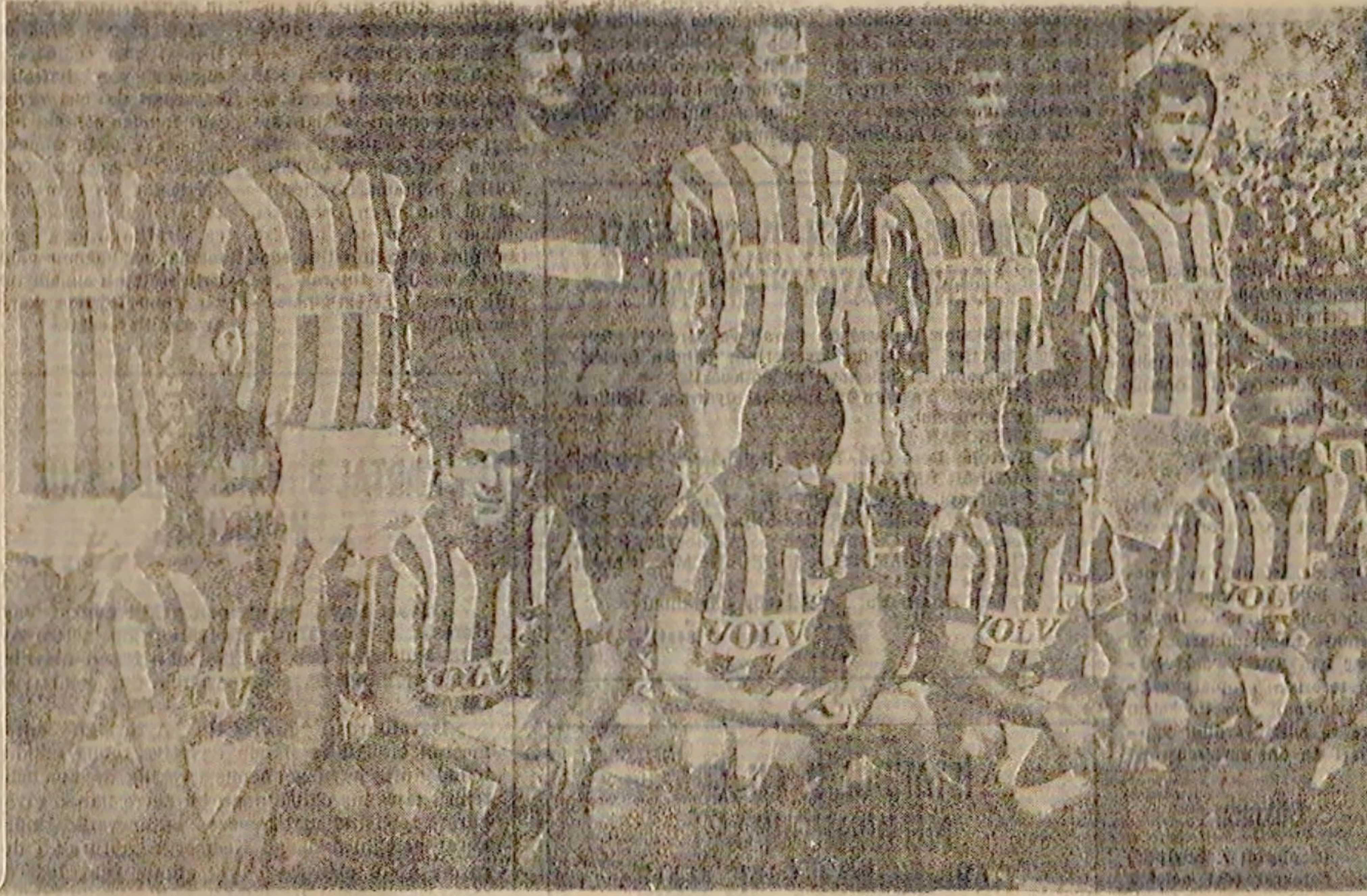
onuncu bölüm

SUKHO ADASI

1

Lunin, Ladoga Gölünün üzerinde yaptığı her uçuşta, yoldan uzak olmayan minicik bir adanın tepesinde bulunan yüksek bir fener görürdü. Bu adanın gnarip bir adı vardı: Sukho. Sukho, kuru demekti Kuru Ada. Savaş yıllarında adadaki fener hiç yanmadı ve ada, terkedilmiş, boş ve cansız gibi göründü.

(Devam Edecek)

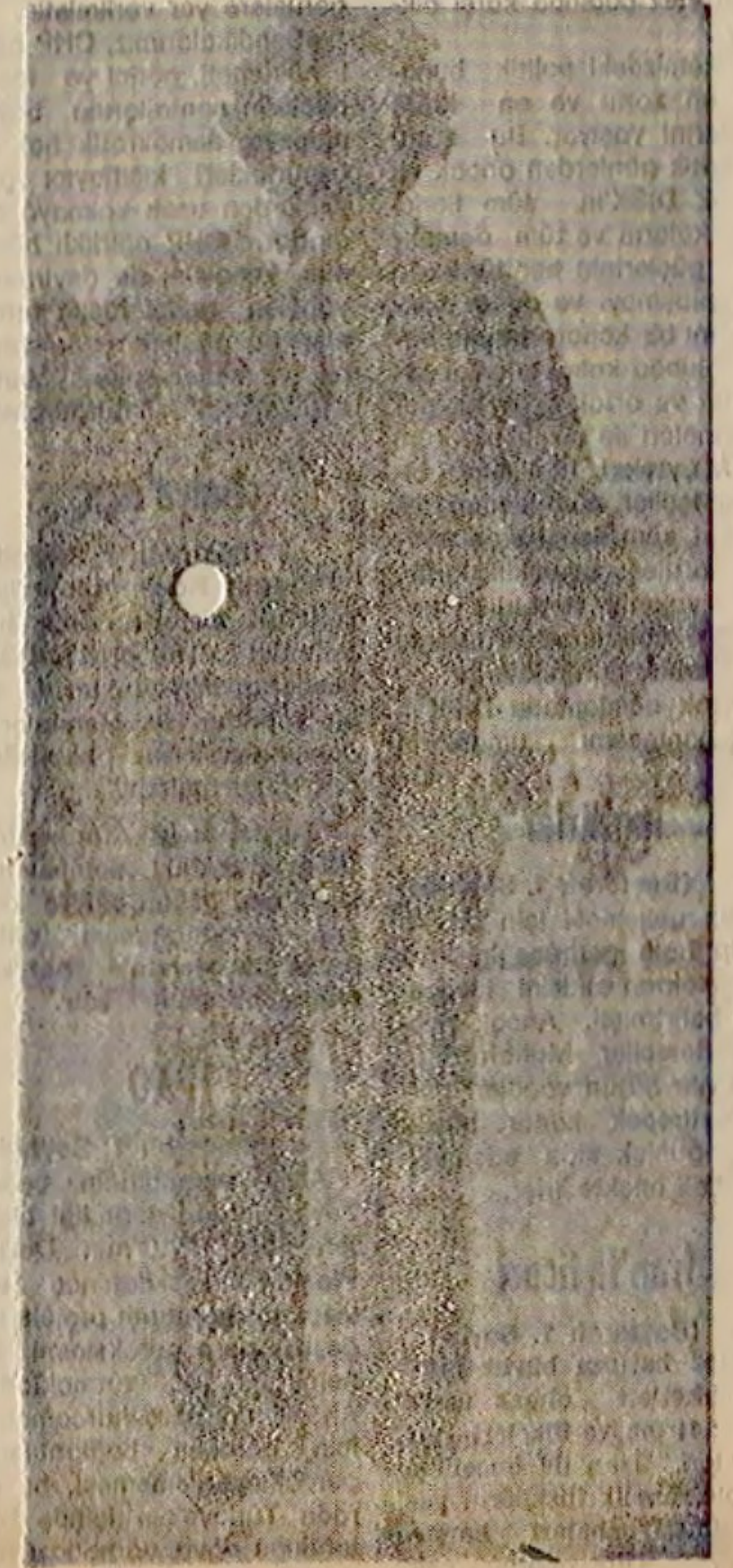

Bugün Lider Trabzonspor ile karşılaşacak olan G. Saray futbol takımı bir maç öncesi görülüyor.

Gökmen: Trabzon'un yenilmezlik ünvanı bugün sona erecek

Bugün lider Trabzonspor ile karşılaşacak olan Galatasaray futbol takımının kozu Gökmen, liderin sezon başından beri süren yenilmezlik ünvanına bugün mutlaka son vereceklerini iddia etmiş ve maçla ilgili olarak şunları söylemiştir:

«Sezon başından beri deplasmanlarda bile yenilgi almayarak yerleştiği liderlik koltuğunu bir türlü bırakmayan Trabzonspor ile bugün yapacağımız karşılaşmadan galip ayrılan taraf biz olacağız. Son haftalardaki formumuz ve topladığımız puanlarla tüm gözleri üstümüze çektik. Haftalardır süren başarılı futbolumuzu bugünde sergileyerek güçlü rakimizi mutlaka dize getireceğiz. İki haftadır attığını

(Devamı 8. Sayfada)

G. Saray'ın gol adamı Gökmen

Zirvenin kaderini belirleyecek olan zorlu mücadele İnönü stadında saat 15.30 da başlayacak

Galatasaray Trabzonspor

Ligin başından bu yana yenilgi yüzü görmeyen Trabzonspor yenilmezlik ünvanını bugünde sürdürmeye çalışacaktır.

Birinci Türkiye Ligine bugün İstanbul İnönü Stadında oynanacak olan Galatasaray-Trabzonspor karşılaşması ile devam edilecektir.

Ligin başından bu yana henüz yenilgi yüzü görmemiş Trabzonspor haftalardır yerleştiği liderlik koltuğunu korumak için bugünkü maçtanda puan almak için sahaya çıkacaktır. Ancak son haftaların formda takımı Galatasaray karşısında bunu ne ölçüde başaracağı da tartışma konusudur.

Oynadığı başarılı futbol kadar kolayda gol atan sari -kırmızılılar, bugünkü maçı kazanarak hem lideri yenmenin hem de Trabzonspor'un yenilmezlik ünvanını silmenin tadını yaşamaya çalışacaklardır.

Saat 15.30'da başlayacak karşılaşma için iki takımın teknik direktörleri şunları söylemişlerdir:

Özarı: «Bizim için herşey bu hafta yeniden başlayacak veya sona erecek. Trabzonspor maçı iddiamızın son durağıdır. Kaybedersek şampiyonluk iddiasından tamamen uzaklaşırız ve ancak ligi iyi bir yerde bitirmek için çalışırız. Ancak kazan-

(Devamı 8. Sayfada)

FENERBAHÇE ZONGULDAK'TA YARINI BEKLİYOR

Zonguldakspor ile karşılaşacak olan Fenerbahçe, yarını ümitle beklemektedir.

Zonguldakspor maçına çok önem verdiklerini belirten Fenerbahçe kulübü İkinci Başkanı Eşref Aydın, kaderlerinin son bir kaç maça bağlı olduğunu söylemiştir.

Aydın: Tüm haftayı çalışarak geçirdik. Yarınki maçta futbolcularımızın geçtiğimiz haftalardaki hatalarını tekrarlamamaları halinde deplasmanda iki puan alırız. Şu anda en zor haftalara giriyoruz. Hem kupanın, hem lig şampiyonluğunun sahibi olmak için mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz.»

F. Bahçe'nin dört ası: Ali Kemal, Engin, Erol, Cemil.

BEŞİKTAŞ, GÖZTEPE İLE YAPACAĞI MÜCADELENİN HAZIRLIĞINI TAMAMLADI

Yarın İstanbul'da Göztepe ile yapacağı karşılaşmanın hazırlıklarını tamamlayan Beşiktaş'ın Genel Kaptanı Coşkun Ergün «Son haftalarda deplasmanlarda aldığımız galibiyetlerin rastlantı olmadığını taraftarlarımıza kanıtlamak istiyoruz» demiştir.

Ligi dördüncü olarak bitirebilmeleri için yarınki Göztepe maçını kazanmaları gerektiğini belirten Ergün ko

(Devamı 8. Sayfada)

Yarın Göztepe ile İnönü Stadında yapacağı mücadelenin hazırlıklarını tamamlayan Beşiktaşlılar bir çalışma sırasında görülüyorlar.

2. ve 3 Türkiye liglerinde bugün 3 karşılaşma var

Bugün İkinci Türkiye Liginde iki, Üçüncü Türkiye Liginde ise bir karşılaşma yapılacaktır. İkinci Ligde Eskişehir Demirspor-Edirnespor, Şekerspor-Beykoz karşılaşırken, Üçüncü Ligde de İzmirspor-İstanbulspor kozlarını paylaşacaktır.

SAHİBİ: POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER
YAZIIŞLERİ MÜDÜRÜ: AYDIN ŞENESEN
DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL, 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak fark olarak sayı için 0.50 TL ek ücret alınır
İLAN TARİFESİ
İstanbul Baskısı 100. TL Yayın ilanları 50 TL
Bütün Türkiye ve Avrupa santimi 200 TL

Politika

"1 Mayıs kutlamaları gerici oyunları bozdu"

(Baştarafı 1. Sayfada) çıkışlarla değil, faşizme karşı savaşımda her zaman temel savaşım güçleri olan yığın eylemi ile yığınsal çıkışlarla yurt çapında karşı çıktılar.

Ülkemizdeki politik bunalım en zorlu ve en kritik günlerini yaşıyor. Bu zorlu ve kritik günlerden ancak ve ancak DİSK'in, tüm ilerici sendikaların ve tüm demokrat güçlerinin her türlü iç hesaplaşmayı ve ayrım noktalarını bir kenara iterek, birlik yolunda kalıcı adımlar atmaları ve ortak eylemler geliştirmeleri ile çıkılabilir. Tüm DİSK üyeleri, tüm sınıf bilinçli işçiler, tüm demokrasi güçleri, tüm ilerici ve sosyalist partiler uyanıklıklarını, saflarını ve birlik yollarındaki çabalarını arttırmak, geliştirmek zorundadırlar.

Ortak açıklamada DİSK'in parçalanmasını umanların yanıldıkları belirtilerek, sendikal sorunların birlik doğrultusunda çözüleceği söylenmiştir. Hükümete yönelen saldırılar konusunda da şu görüşlere yer verilmiştir:

«Sendikalarımız, CHP ağırlı hükümeti, gerici ve faşist güçlerin şantajlarına boyun eğmeye, demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlayıcı girişimlerden uzak kalmaya çağırırlar. CHP ağırlıklı hükümet, kendisini de devirmeye yönelen gerici faşist tırmanışı, bu güçlere ödün vererek ve kendi soluna baskı uygulayarak durduramaz. Tam tersine bu girişimlere güç katar. Nitekim, bu güne kadar hükümetin bu tutumu kendisini devirmeyi hedefleyen, gerici faşist partilerin işine yaramıştır.

Gerici basın, hükümeti düşürme operasyonunun başladığını açıkça ilan etmektedir.

Sendikalarımız, politik bunalımın gerici güçlere ödün verilerek ve demokratik haklar kısıtlanarak, ilerici güçlere, sosyalistlere baskı uygulanarak değil, tam tersine demokratik hak ve özgürlükler genişletilerek ve tüm ilerici güçlerin birlikteliği ile aşılabileceğini önemle vurgularlar.»

İngilizler

(Baştarafı 1. Sayfada) büsün gelişmesi için ortamı cazip hale getireceğini ve sendikaların etkisini kısacağını belirtmişti. Ancak siyasi gözlemciler Muhafazakâr Parti'nin bütün vaadleri gerçekleştirecek kadar büyük bir çoğunluk elde edemediğini belirtmektedirler.

İran'la ticari

(Baştarafı 1. Sayfada) Başta batının büyük petrol şirketleri olmak üzere birçok firma ve ülkelerin girişimleri İran ile öncelikle petrole yönelik ilişkilerin geliştirilmesi çabaları karşısında, Türkiye'nin, salt İran'ın yeni yönetiminin henüz oturmamış olması savı ile kayıtsız kalması çeşitli çevrelerce eleştirilmektedir.

SSCB Jeoloji

(Baştarafı 1. Sayfada) Sovyetler Birliği Jeoloji Bakanın, Türkiye'deki petrol aramalarına ilişkin teknik rapor konusunda görüşmeler yapması beklenmektedir. Bilindiği gibi, Aralık 1978'de bir Sovyet uzmanlar grubu Türkiye'ye gelmiş ve Türkiye'nin petrol rezervleri konusunda incelemeler yapmıştı. 19 ocak 1979'da Sovyetler Birliği'ne geri dönen uzmanlar grubunun, Türkiye'de petrol aramalarının nerede yoğunlaştırılması gerektiği ve bu konudaki ortak girişimlerin nasıl planlanacağına ilişkin teknik bir rapor hazırladığı bildirilmektedir.

DOĞUM

Kızımız Gözde'nin doğumunu dost ve akrabalara müjdeleriz.
Renzan - Atilla Savinç
24.4.1979
Zeynepkâmil Has.

İtalya'dan

(Baştarafı 1. Sayfada) "Turgut Reis" tankeriyle getirilen motorin, sekiz bin tonunun petrol ofisi'nin İskenderun'daki tanklarına, 10 bin tonunun da Mersin'deki dolum tesislerine boşaltılacağı bildirilmiştir.

"Turgut Reis" tankerinin İskenderun'daki pompalama işleminin bugün öğleye kadar tamamlanması, daha sonra da Mersin'e hareket etmesi beklenmektedir.

TPAO

(Baştarafı 1. Sayfada) ANKA muhabirinin çeşitli kaynaklardan derlediği bilgilere göre, TPAO'nun Devlet Planlama Teşkilatı'nca revize edilen yatırım projelerinde dış para gereksinimi önemli bir yer tutmaktadır. Ancak, dış para harcamaları için gereken bağlantıların gerçekleştirilememesi, bu arada Türkiye'nin içinde bulunduğu döviz darboğazı nedeniyle, projelere gerekli olan malzemelerin alımı için transferlerin zamanında yapılamaması, projelerin yatırım yılı içinde belirlenen hedeflere ulaşmasını engel-

Türkiye'nin

(Baştarafı 1. Sayfada) hangi bir ABD firmasına borcunu ödeyemeyen ülkelere Amerikan yardımının kesilmesini istediğini bildirmiştir.

Zirvenin

(Baştarafı 7. Sayfada) mamız halinde ilgi sonuna kadar bırakmayacağız. Son haftalardaki iyi futbolumuz ve aldığımız sonuçlar bizi ümitlendiriyor.»

Trabzonspor Teknik Direktörü Sümer ise şunları söylemiştir:

«Bugün Galatasaray ile yapacağımız maç çok önemli. Ancak İstanbul'da en az Galatasaray'ınki kadar taraftarımızın olduğu gözönüne alınırsa bu maçın bizim için deplasman sayılmayacağı ortaya çıkar. Namağlup ünvanımızı İstanbul'da bırakmak istemiyoruz. Bunun için de tüm hazırlıklarımızı yap

Bazı illerin

(Baştarafı 1. Sayfada) Askeri Mahkemesi asil üyeliğine, Mu. Alb. Hasan Oncü Diyarbakır ili Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi asil üyeliğine, Tnk. Plt. Kd. Alb. Hulusi Özen Diyarbakır ili Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi üyeliğine, P. Yb. Feyyaz Üzümcü Diyarbakır ili Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi asil üyeliklerine atanmışlardır.

Bir İtalyan

(Baştarafı 1. Sayfada) söyleyerek olayı örtbas etmiştir.'

Dergide, İstanbul ve Venedik'te bulunan Ermeni Kolonilerinin Ermeni Devleti kurmayı amaçladıkları ve bu amaç için Türkiye'deki bütün terörist gruplara sağ-sol ayırımı gözetmeksizin para ve silah yardımı yaptıkları da öne sürülmüştür.

Gökmen

(Baştarafı 7. Sayfada) gollerle tekrar eski golcülüğümü kazandım. Şimdi Trabzonspor filelerini de havalandırarak rakibimizin yenilmezliğine son vereceğiz.»

TÜM TİYATRO SANATÇILARI BİRLİĞİ (TI-SAN) DERNEĞİ TÜZÜĞÜ

(Baştarafı 3. Sayfada) Yönetim Kuruluna işten el çektirme yetkisi vardır. Merkez Yönetim Kurulu bu durumda şube için geçici bir yönetim kurulu kurarak eksik ve aksaklıkları giderme, şubeyi iki ay içinde Şube Genel Kuruluna götürmekle görevlidir. Ancak Merkez Yönetim Kurulu bu yetkisini bir yıl içinde iki kez kullanamaz.

ı) Şubeler Dernek Genel Kurulunda, Şube Genel Kurulunun bütün üyeleri ile temsil edilirler.

Madde 11. Bakanlar Kurulundan istihsal edilecek izin ile geçerli olmak üzere TÜM TİYATRO SANATÇILARI BİRLİĞİ DERNEĞİ uluslararası etkinlikte bulunabilir.

Madde 12. Derneğin Gelirleri:

a) 250.— TL. giriş aidatı,

b) Yılda en az 120.— TL. en çok 1200.— TL. olmak üzere üyelik aidatı,

c) Bağışlar,

d) Gösteriler, konserler, müsamereler, sanat şenlikleri, geziler, sergiler, jübileler, balolar, piyangolar ve benzeri faaliyetlerin gelirleri,

f) Türlü yayınlardan elde edilecek gelirler,

g) Sanatçılara gerekli araç ve gereçlerin toplu alım ve satımlarından elde edilecek hasılat,

ı) Lokal işletme gelirleri,

j) Ve derneğin amaçlarına uygun çalışmalardan elde edilecek diğer gelirlerden ibarettir.

Madde 13. Derneğin Feshi:

Derneğin tasfiyesi Genel Kurulun kararı ve Merkez Yönetim Kurulu eliyle yapılarak malları Darülaceze Kurumuna bırakılır.

Madde 14. Dernek, hepsi TC. uyruklu olan aşağıda kimlikleri yazılı kişiler tarafından kurulmuş ve bu kurucu üyeler ilk genel kurul toplantısı yapılıncaya kadar geçici merkez yönetim kurulu üyeleri olarak adlarının yanında belirtilen görevleri almışlardır.

1. Genco Erkal (Başkan) — Tiyatro Sanatçısı — Hacı Emin Ef. Sok. 44/12 Nişantaş - İstanbul — M. Reşat oğlu — İstanbul 1938.

2. Ali Taygun (Genel Sekreter) — Tiyatro Sanatçısı — Şahin Sok. 5/8 Kurtuluş - İstanbul — M. Lütfü oğlu — İstanbul 1943.

3. Candan Sabuncu (Sekreter) — Tiyatro Sanatçısı — Ebe Hanım Sok. 16/4 Ayazpaşa - İstanbul — Halit kızı — Ödemiş 1944.

4. Ahmet Gülhan (Sayman) — Tiyatro Sanatçısı — Nisbetiye Cad. Başa Sok. 4/6 Levent - İstanbul — Ömer oğlu — Ortahisar 1940.

5. Engin Cezzar (Üye) — Tiyatro Sanatçısı — Sarayarkası Sok. 32/3 Ayazpaşa - İstanbul — Mehmet oğlu — İstanbul 1935.

6. Dinçer Sümer (Üye) — Tiyatro Sanatçısı — 72. Sok. 20/3 Emek - Ankara — A. Şükrü oğlu — İzmir 1938.

7. Aziz Rutkay (Üye) — Tiyatro Sanatçısı — İvedik Cad. 95/16 Demetevler - Ankara — Fikri oğlu — İstanbul 1947.

Po: 1469

2. BASIM
FAŞİZMİ EZECEĞİZ
Dolores İbarruri
424 Sayfa 55 TL
KONUK YAYINLARI
POSTA KUTUSU 749 İSTANBUL
TEMEL DAĞITIM
HİMAYE-İ ETFAL SOK ORHANBEY İŞHANI NO 6 KAT 1 DA.1 CAĞALOĞLU İST.

Cevdet Alsan
Türk-Sovyet Halklarının Kardeşliği
"Türk-Sovyet İlişkilerinin Kısa Bir Tarihçesi'nin ışığında anti-Sovyet ve gerici akımlara zorunlu bir cevap
10 lira
SORUN YAYINLARI
İsteme Adresi: P.K. 231 Aksaray/İst.
Dağıtım: TEMEL DAĞITIM

İLAN
KADIKÖY BİRİNCİ İCRA MEMURLUĞUNDAN

1978/3317 Ta.

Mahcuz olup satılmasına karar verilen 67.000.00 TL. muhammen kıymetinde 1 61 ekran televizyon, 3 iki koltuk 1 kanape, 10 adet yazıhane koltuğu, Philips salon radyo, AEG buzdolabı, 40 adet sünger yatak ve 40 adet tek kişilik somya halen bulunduğu yer Kadıköy Yeldeğirmeni Uzunhafız sokak No: 30 Liman Otelinde satılacaktır. 1.ci satış 16/5/979 saat 12.30'dan 13.00 bugünde talip çıkmaz veya teklif edilen fiyat muhammen kıymetin % 75 ini bulmazsa 2.ci s[illegible]/1979 günü aynı yer ve aynı saatte ençok [illegible] verene ihale edilip tellaliye ve ihale pulu masrafları müşteriye aittir. İlân olunur.

Basın - 3349 - 1473

SSCB Jeoloji Bakanı Türkiye'ye geliyor

(Baştarafı 1. Sayfada) yaparak, «CHP'nin demokratik sola inanan, genel başkanımız Bülent Ecevit'le bütünleşen örgütünü saygıyla selamlıyorum» demiştir.

Bu arada 10.50 sıralarında Başbakan ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Genel Sekreter Mustafa Üstündağ ile birlikte salona girmiştir. «Halkçı Ecevit» sloganlarıyla karşılanan Ecevit, alkışlar arasında kürsüye gelmiştir.

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANLIĞINDAN

Sendikamız ile aşağıda ünvan ve adresleri gösterilen işyerleri arasında, işyerlerinde çalışan üyelerimiz için toplu iş sözleşmesi akdedilecektir.

275 sayılı Yasanın 12. maddesi uyarınca ilgililere ilânen duyurulur.

TEKNOSAN A.Ş.
Kurtuluş Dere Cad. No: 75 Dolapdere - İstanbul.
ALTILAR SAN. A.Ş.
Demirkapı, Maltepe Yolu No: 1 Topkapı - İST.
ŞEN-MEN ÇELİK DÖKÜM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
Mareşal Fevzi Çakmak Cad. 35/A Alibeyköy - İST.
HİDROMAK DAMPER ve HİDROLİK MAKİNALAR SAN. ve TİC. A.Ş.
Halkalı Asfaltı No: 187 Sefaköy - İstanbul

(Basın: 3434) — 1474

İSTANBUL 9. CU İCRA MEMURLUĞUNDAN GAYRİMENKUL SATIŞ İLANI

Dosya No: 1978/305

Fatih - Keçecikarabaş mahallesi - Uzunyol sokağında kain 45 kapı nolu, 380 pafta, 1606 ada, 13 parsel sayılı ve 237.27 M2 sahalı kargir apartmanın tamamı izaleyi şuyu ve açık arttırma suretiyle satışa çıkarılmıştır.

İMAR DURUMU: İst. Bel. İmar Müd.nün 12.1.1978 tarih ve 9431 nolu imar belgesine göre: H: 9.50 Mt. irtifaında, krokide taralı kısımda, bitişik nizam inşaata müsaade edilmektedir.

EVSAFI: Gayrımenkul, Karagümrük pazarının alt tarafında bulunan Uzunyol sokağında 45 kapı nolu mahaldir. Gayrimenkul yığma olarak inşa edilmiş 1 zemin, 2 normal, 1 çekme katdan ibarettir. Zemin kat dairesi ön cephede bir salon salomanje, girişte antre, arka cephede bir oda, mutfak, WC, banyo vardır. Diğer normal kat daireleri de zemin katın aynı olup yalnız öç cephedeki salon girişten dolayı daha büyüktür. Teras katda girişi büyük bir antre, arkada bir oda, mutfak, WC, banyo ile terası ihtiva etmektedir. Oda ve salon zeminleri ahşap diğer kısımlar karo mozayıktır.

KIYMETİ: Tamamına 750.000.00 TL. kıymet takdir edilmiştir. Müzayedeye iştirak edeceklerin muhammen kıymetin % 10 nispetinde nakti teminat akçesi yatırmaları veya milli bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeleri icap eder. Dellaliye resmi, ihale damga pulu bedeli, tapu harç ve masrafları ile tahliye ve teslim masrafları alıcıya aittir.

İlk açık arttırması 15.6.1979 Cuma günü saat 11'den 11.30'a kadar İstanbul'da 9. cu İcra Dairesinde yapılacaktır. Arttırma şartnamesi herkesin görebilmesi için 5.6.1979'dan itibaren dairedeki özel kartonda açık bulundurulacaktır. Taliplilerden şartname talep edildiğinde 500 krş.luk posta pulu gönderildiğinde adreslerine bir örneği gönderilecektir. İlk açık arttırmada teklif edilen bedel muhammen kıymetin % 75'ni bulmadığı takdirde en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 10 gün daha uzatılarak onuncu 25.6.1979 Pazartesi günü saat 11'den 11.30'a kadar yine İstanbul'da 9.cu İcra Dairesinde yapılacak ikinci açık arttırmada en çok arttırana ihale olunacaktır. İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin ve irtifak hakkı sahiplerinin haklarını, faiz ve masrafa dair olan iddialarını dayanağı belgelerle 15 gün içinde İcra Dairesine bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapu sicilile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşılmasından hariç kalırlar. Daha fazla bilgi edinmek isteyenlerin memurluğumuzun 1978/305 sayılı dosya numarası ile memurluğumuza müracaatları, alıcıların satış mahallinde ve saatinde hazır bulunmaları ilan olunur.

Basın - 3383 - 1470

T.C. YALOVA ASLİYE HUKUK HAKİMLİĞİ İLAN

Esas No: 978/626

Davacılar Basri Şemenoğlu, Mehmet Şemenoğlu, Tevfik Şemenoğlu ve Rahim Şemenoğlu vekili Av. Leyla Artıksoy tarafından, davalı Bursa Pazar Esat mahallesi Alan sokak 4 sayılı yerde İbrahim Satıcı'ya ait genelevde genel kadın olarak çalışan Muradiye Korkmaz aleyhine açılan tazminat davasında:

Yukarıda açık isim ve adresi yazılı bulunan davalı adına çıkarılan davetiye tebliğ edilmediği gibi zabıtaca da yaptırılan tahkikata rağmen adresinin tesbiti mümkün olmadığından dava arzuhalinin ilanen tebliğine, duruşmanın 21/6/979 Perşembe saat 11.00'e bırakılmasına karar verilmiş olduğundan muayyen gün ve saatte bizzat gelmediğiniz veya bir vekille de kendinizi temsil ettirmediğiniz takdirde namınıza gıyap kararı çıkarılacağından, dava arzuhali tebliği yerine kaim olmak üzere ilanen tebliğ olunur.

Basın - 3348 - 1471

Topuz

(Baştarafı 1. Sayfada) dığından bu yana, Türk köylüsünün KUP, KİP gibi sloganlarla aldatılmaya çalışıldığını öne sürmüştür.

Ali Topuz'un KUP ve KİP projelerini bahane ederek işçi ve memurları yasalara aykırı olarak değişik yerlere tayin ettiğini ve yerlerine CHP'li militanları yerleştirdiğini öne süren Çakmakçı, Bakanın "bir tek partizan tayinimi gösterin istifa ederim" sözünü tutarak istifa etmesi gerektiğini savunmuştur.

Beşiktaş

(Baştarafı 7. Sayfada) nu ile ilgili olarak görüşlerini şöyle açıklamıştır:

«Ligi dördüncü olarak bitirmeyi amaç edindik. Takımımızın son haftalardaki başarıları da bizi sevindiriyor. Bundan sonraki her maçımızda 2 puan almak için sahaya çıkacağız. Göztepe karşısında da aynı başarıyı tekrarlamak istiyoruz. Ayrıca taraftarlarımıza deplasmanlarda aldığımız galibiyetlerin rastlantı olmadığını pazar günü Göztepe karşısında kanıtlayacağız.»

İLAN
KARTAL 3 NCÜ ASLİYE HUKUK HAKİMLİĞİ

1977/549

Davacı Hayri Şengöçmen vekili avukat Vasfi Kerestecioğlu tarafından davalılar Necmettin Aytürk, Sulhattin Sop ve Süleyman Sayın aleyhine açılan tazminat davasının yapılan duruşmaları sırasında:

Davalılardan Necmettin Aytürk'ün adresi meçhul olduğu ve ilanen davetiye tebliğ edildiği halde duruşmaya gelmemiş vekille de kendisini temsil etmemiş olduğundan bu kerre ilanen gıyap kararı tebliğine mahkemece karar verildiğinden karar gereğince davalı Necmettin Aytürk'ün duruşma günü olan 29/6/1979 günü saat 10.30'da mahkemede hazır bulunması, bulunmadığı takdirde duruşma gıyabında cereyan edeceği gıyap kararı yerine kaim olmak üzere ilanen tebliğ olunur.

B. 3376 - 1472

Y. KULE VE K. DERE HAVAGAZI FABRİKALARI GEREKSİNİMİ

A) 698.129 KG. SİLİKA ATEŞ TUĞLASI
B) 333.976 KG. ŞAMOT ATEŞ TUĞLASI
C) 218.000 KG. ATEŞ TUĞLASI HARCI

İDARİ, TEKNİK ŞARTNAMESİ VE TEKNİK RESİMLERİ ESASLARI DAHİLİNDE İÇ VE DIŞ PİYASALARDAN SATIN ALINACAKTIR.

İ.E.T.T. GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1 — Yukarıda yazılı ateş tuğlası ve harcı fiat ve teklif isteme usulüyle ihaleye çıkarılmış olup, şartnamesinde belirtilen yasal nisbetlerine göre hesap edilecek geçici güvenceyi içeren teklif mektupları 12.6.1979 Salı günü saat 17.30'a kadar Dış teklifler EVRAK VE ARŞİV MÜDÜRLÜĞÜMÜZE, iç teklifler 4. katta bulunan Levazım Müdürlüğü Elektrik ve Gaz Kısım Şefliğine elden verilecektir.

2 — Bu işe ait şartnameler bedelsiz olarak Levazım Müdürlüğünden alınabilir.

(Basın: 14418) — 1453

İSTANBUL BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1 — Haseki Hastahanesi Başhekimliğine lüzumlu 8 kalem ilaç 2.430.827.25 liralık tahmin bedeli dahilinde satın alınacaktır. İlk teminatı 72.924.81 liradır. (Sağlık İşleri Müdürlüğünde 5000 Kr.)

2 — Atölye ve Garajlar Müdürlüğüne lüzumlu 17 kalem akü malzemesi 2.141.000.— liralık tahmin bedeli dahilinde satın alınacaktır. İlk teminatı 64.230.— liradır. (Atölye ve Garajlar Müdürlüğünde 5000 Kr.)

3 — Atölye ve Garajlar Müdürlüğüne lüzumlu 84 kalem bobinaj malzemesi 1.299.805.— liralık muhammen bedel dahilinde satın alınacaktır. İlk teminatı 38.994.15 liradır. (Atölye ve Garajlar Müdürlüğünde 5000 Kr.)

4 — Atölye ve Garajlar Müdürlüğüne lüzumlu 52 kalem oto boya ve boya malzemesi ile döküm hane malzemesi 1.193.196.— liralık muhammen bedel dahilinde satın alınacaktır. İlk teminatı 35.795.88 liradır. (Atölye ve Garajlar Md. 5000 Kr.)

5 — Haseki Hastahanesi Başhekimliğine lüzumlu 11.000 M3. oksijen gazı ile 5500 Kg. protoksit D'azot gazı 1.017.500.— liralık muhammen bedel dahilinde satın alınacaktır. İlk teminatı 30.525 liradır. (Sağlık İşleri Müdürlüğünde 5000 Kr.)

6 — Haller Müdürlüğü, Zeytinburnu Bostan Haline otomatik treyler baskül 875.000.— liralık keşif bedeli dahilinde ihale olunacaktır. İlk teminatı 26.250.— liradır. (Makine Elektrik ve Sanayi İşleri Müdürlüğünde 4375 Kr.)

7 — Park ve Bahçeler Müdürlüğüne lüzumlu 51 kalem elektrik malzemesi 760.990.— liralık muhammen bedel dahilinde satın alınacaktır. İlk teminatı 22.829.70 liradır. (Park ve Bahçeler Müdürlüğünde 3804 Kr.)

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler 18.MAYIS.1979 CUMA günü saat 11'de Belediye Sarayında toplanan Belediye Encümeninde kapalı zarf eksiltmesi usulü ile şartnameleri veçhile ayrı ayrı ihale olunacaktır. Şartnameleri hizalarında yazılı Müdürlüklerde bedelsiz olarak görülecek veya tesbit olunan ücretleri mukabilinde satın alınacaktır.

İhalelere iştirak etmek istiyenlerin ilk teminat makbuz veya banka teminat mektupları ile 1979 yılı Ticaret Odası vesikası veya bağlı oldukları dernek belgelerini havi olarak hazırlayacakları kapalı zarf teklif mektuplarını ihale günü saat 9.30'dan 10'a kadar Belediye Encümenine vermeleri lâzımdır.

(Basın: 14267) — 1452